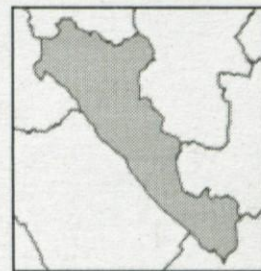

Náš kraj

INFORMATIVNO GLASILO OBČINE DOBREPOLJE

Letnik 2, št. 9, september 1996

Tudi v času dopustov občina nadaljuje z izvajanjem programa, ki so si ga začrtali v letošnjem proračunu.

Občina – kljub počitnicam delavno

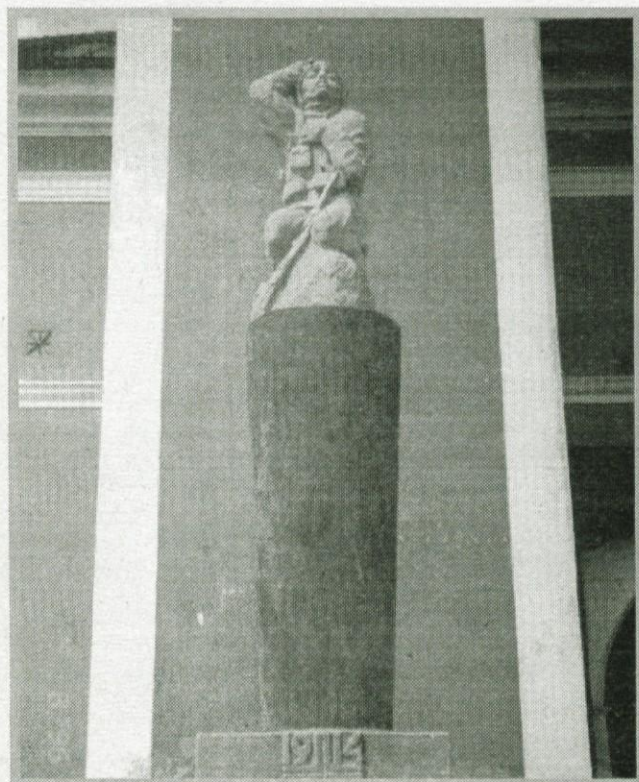
Končana je cesta na Vodice in asfaltiranje k Sv. Antonu, v Tisovcu, Četežu in Paki.

Končana je tudi cesta proti Krki do občinske meje in del ceste proti Kočevju.

Dela še potekajo na Vidmu in v Podpeči.

Urejata se tudi dva vaška centra.

Več na str. 2

Obnovljen spomenik iz 1. sv. vojne na Vidmu – delo Franceta Kralja

7. in 8. september PRIREDITVE IN PRAZNOVANJA V OBČINI DOBREPOLJE

Že v soboto, 7. septembra bo slovesna predstavitev Zbornika občine Dobrepolje. V nedeljo, 8. septembra si boste lahko v dopoldanskih urah ogledali živinorejsko razstavo, popoldne pa bo slovesen privzem občinskega grba in razvitje občinske zastave ter odkritje doprsnega kipa Franu Jakliču.

Podrobneje o programu na str. 3

Iz vsebine:

- OBČINSKE NOVICE
- INTERVJU: MARJAN PODOBNIK
- EXTEMPORE
- KULTURNI PRISPEVKI
- O KAMNOLOMU
- POGOVOR Z ŽUPNIKOM
- POLETNE PRIREDITVE
- DEJAVNOSTI UPOKOJENCEV
- RAZLIČNE INFORMACIJE

Naslednja številka Našega kraja izide v začetku oktobra. Prispevke sprejemamo do 20. septembra.

Občina – kljub počitnicam delovno

Kot ste lahko že sami opazili, občina nadaljuje z izvajanjem svojega programa, začrtanega v letošnjem proračunu. Odprte so takorekoč skoraj vse "fronte."

Ko boste to brali, bodo nekatera dela že končana, nekatera pa še v teku. Končana je cesta na Vodice. Tukaj moram pripomniti izredno prizadevnost vaščanov, pa tudi začasnih prebivalcev – vikendašev, saj so zares požrtvovalno pristopili k delu in bili pripravljene finančno pomagati, da nam je to uspelo. Končano je asfaltiranje k Svetemu Antonu, v Tisovcu, Četežu in Paki, (tudi v teh vaseh so ljudje sami plačali zemeljska dela). Ob sodelovanju vaščanov Hočevja je končana cesta proti Krki do občinske meje. Pričakujemo, da jo bo naslednje leto dokončala občina Ivančna Gorica, saj naprej poteka po njenem ozemlju. Končan je tudi del ceste proti Kočevju, do odcepa za Rapljevo. Dela potekajo na Vidmu, v Podpeči. Urejata se dva centra vasi, in sicer v Ponikvah, kjer je delo zelo obsežno in zahtevno, toda prizadevni vaščani so naredili mnogo prostovoljnih akcij in zadeva dobiva svojo podobo. Zelo prizadevni so tudi Zagoričani, ki so v kratkem času naredili zelo veliko, saj so poleg ureditve vasi nabavili tudi nov gasilski avto. Za ureditev centra v Kompoljah se pridobiva gradbeno dovoljenje, vendar bomo z deli najverjetneje počakali, ker so se vaščani odločili, da najprej uredijo prostore nad gasilskim domom za potrebe mladine in kulturne dejavnosti.

Kot sem že večkrat rekel, potekajo skoraj vsa dela ob izdatnem organizacijskem in finančnem sodelovanju vaščanov posameznih vasi. Moram reči, da občani vse bolj spoznavajo, da je tudi urejena komunikacija del njihovega standarda in da se izplača malo potruditi in sodelovati. Jasno se vidi, da dela stečejo prej in bolje, če pri tem sodelujejo vaščani. Kjer je sodelovanje in pripravljenost večja, tam je delo prej in boljše opravljeno. Nekateri seveda tega še ne razumejo in poskušajo na različne nači-

ne zadevo zakomplicirati in s tem otežujejo delo. Jasno je, da povsod primanjkuje denarja, če pa malo pomagate sami, bodisi z denarjem ali s prostovoljnim delom, se da narediti mnogo več. Običajno se dogaja, da so ljudje v oddaljenih vaseh pripravljene več prispevati in sodelovati. To je razumljivo, ne pa čisto pravično. Po pravilih bi morali biti vsi enako obremenjeni. Tega seveda ni mogoče doseči, vendar na občini vztrajamo pri tem, da bi morala biti pri teh zbiralnih akcijah neka minimalna obveza, ki jo morajo prispevati vsi. To naj bi bilo pri cestah nekako takole. Če se dela prvič asfalt na novo, je minimalni prispevek za vsa gospodinjstva, ki so vezana na to cesto 1000 DEM, če se dela preplastitev, ali obnova asfalta, pa je minimalni prispevek 300 DEM. To naj velja za vse, kadar jim gre asfalt mimo hiše ali so na določeno cesto ali pot vezani, ne glede na to kakšne kategorije je ta cesta in ne glede na to, ali je to v Tisovcu ali na Vidmu. Seveda so dejanski prispevki tudi večji, če želijo vaščani zadevo pospešiti in narediti prej ali bolje. To je odvisno od njih. Ta minimum pa naj bo za orientacijo vaškim odborom in vaščanom pri organizaciji del. Za vnaprej bomo delali po načelu, kjer je pripravljenost občanov večja, tam se dela prej, to je najbolj pošteno. Vsi ti prispevki so seveda prostovoljni, toda brez njih se delati ne da. Vse prispevke pa bomo letos objavili v Uradnem listu, občani pa bodo zanj prejeli potrdilo, tako da bodo šli v celoti v davčno olajšavo.

V Potiskavcu bomo postavili malo čistilno napravo. V tej vasi imajo že zgrajeno dvojno kanalizacijo, ki je za uspešno čistilno napravo nujna. Za to smo se odločili, da bomo videli kako uspešno to deluje, potem bomo z deli postopno nadaljevali. Pri takšnih čistilnih napravah je možno dobiti 50% denarja od Ministrstva za okolje in prostor,

če imaš seveda svojo polovico.

Prekrili bomo tudi streho na šoli v Strugah, ker je bila zelo slabo narejena in ne-prestano zamaka. Za izgradnjo prizidka k osnovni šoli na Vidmu, ki ga bomo po predvidevanjih začeli graditi v naslednjem letu, se izdelujejo načrti. Potrebno je vse prilagoditi novim normativom po novem zakonu, tako za vrtec, kot za šolo.

Izbran je že izvajalec za obnovo dela vodovoda in to na delu, kjer so sedaj salonitne cevi. Salonitnih cevi je sicer kar 18 kilometrov, ki jih bomo poskušali zamenjavati postopno, ker se vsega istočasno ne da.

To je torej kratek pregled glavnih del na komunalno cestnih delih, ki smo jih zastavili v letošnjem letu. Poleg tega je seveda še več različnih del in projektov, ki jih izvajamo.

Ob pomoči občine in prizadevnosti uredniškega odbora bo izšel ob sto letnici zadruge v Dobropolju in ob sto letnici Kulturnega društva ter drugih jubilejih prvi zbornik občine Dobropolje – Naši kraji in ljudje. Obnovili smo spomenik iz 1. svetovne vojne, delo Franceta Kralja. Na zelenici pred Jakličevim domom bomo postavili doprni kip Franu Jakliču, kot izredno zaslužnemu Dobropoljcu. Vse to bodo spremljale prireditve, program in potek je objavljen na drugem mestu.

Dela potekajo torej na vseh področjih, tako da jih komaj dohajamo, in tako je prav. Zraven pa se seveda dogajajo tudi zelo neljubi dogodki, kot miniranje v kamnolomu in stečaj Iskre. Tudi to poskušamo reševati po svojih močeh, vendar imamo, zlasti pri stečaju Iskre, zelo malo možnosti in pristojnosti. Včasih dobim občutek, da so nekateri prepričani, da bi moral župan udariti po mizi in stečaja ne bo. Temu seveda ni tako, ker občina po novi zakonodaji nima nobene direktne odgovornosti in zadolžitve za gospodarske družbe. Smo v stalnem kontaktu s stečajnim upraviteljem, ki bo skupaj z ostalo ekipo skušal narediti vse, da bi se ohranilo čim več delovnih mest. Kako se bo rešila Iskra, je mnogo bolj odvisno od delavcev, tistih, ki še delajo, in tudi tistih, ki v podjetju ne delajo več. Potrebna bo velika razumnost in solidarnost, da se bodo delovna mesta ohranila.

To je nekaj utrinkov iz nič kaj počitniških počitnic.

Pozdravlja vas

župan Anton Jakopič

OBČINA DOBREPOLJE

R A Z P I S U J E

**DODATNI RAZPIS ZA KREDITIRANJE
KMETIJSTVA IZ NEPORABLJENIH
SREDSTEV IZ LETA 1995**

1. Sredstva se bodo dodeljevala iz razpoložljivega kreditnega potenciala v višini 1.500.000,00 SIT z valutno klavzulo v DEM, po srednjem tečaju BS in 12% letni obrestni meri, od katere bodo kreditjemalci plačevali 4%, preostanek pa se bo poravnal iz občinskega depozita vezanega v ta namen. Doba vračanja posojila je 5 let.

2. Posojilo se dodeljuje za naslednje namene:

- gradnjo, prenovo in adaptacijo gospodarskih objektov kmetije,
- nakup in posodobitev opreme,
- razširitev, posodobitev in pridobivanje novih možnosti za dopolnilne dejavnosti na kmetijah, kot so: kmečki turizem, domača in umetna obrt, kmetija odprtih vrat itd.,
- za nakup in urejanje kmetijskih zemljišč,
- za programe predelave in trženja.

3. Posojila se prednostno dodeljujejo prosilcem, ki:

- v preteklem obdobju niso koristili kreditov za te namene,
- so kmetijski zavarovanci,
- so kmetje, ki imajo kmetijsko izobrazbo ali naslednika s kmetijsko izobrazbo,
- imajo ekološko primernejši program,
- z naložbo povečujejo površino kmetije ali zaokrožajo zemljišča. Upošteva se tudi ekonomsko upravičenost naložbe.

4. Osnovna dokumentacija, ki jo je potrebno priložiti vlogi:

- vloga za podporo investiciji — bančni obrazec, ki se dobi na občini,
- zapisnik o terenskem ogledu investicije (poda ga občinski odbor za kmetijstvo),
- osnovne podatke o kmetiji (kmetijska svetovalna služba),
- izjava o zagotovljenih lastnih sredstvih,
- odločbo o statusu kmeta, oz. v primeru, da se prosilec ukvarja s kmečkim turizmom, domačo in umetno obrtjo oz. kmetijo odprtih vrat, še odločbo o izpolnjevanju pogojev, ki ga izstavi oddelek upravne enote, pristojen za gospodarstvo.
- pri gradnji, prenovi in adaptaciji gospodarskih objektov kmetije pa še zemljeknjižni izpisek, gradbeno dovoljenje oz. priglasitev del in predračun celotne investicije,
- posestni list s stanjem za tekoče leto, ki ne sme biti starejši od enega meseca,
- če prosilec ni lastnik, pa še soglasje lastnika ali upravljalca kmetije, da se strinja z nameravanimi deli in najemno pogodbo, sklenjeno najmanj za dobo vračanja kredita,
- za nakup opreme, predračun ali račun,
- za nakup kmetijskega zemljišča, overjeno kupoprodajno pogodbo in izjavo kreditjemalca, da zemljišče ne bo prodal naslednjih 5 let.

5. Višina posojila je odvisna od namena investicije, razpoložljivih sredstev in števila vlog. Višina posojila se lahko dodeli v obsegu:

- v primeru gradnje, ali nakup zemljišča najmanj 300.000 SIT do največ 1.500.000 SIT;
- za nakup opreme najmanj 200.000 SIT do največ 1.000.000.

Posojilo ne sme presežati 50% vrednosti celotne investicije.

6. Prošnjo za posojilo s prilogami vložijo prosilci na uradu občine Dobropolje do 10.10.1996.

Župan občine Dobropolje Anton Jakopič

Vse prebivalce Občine Dobropolje
in druge obiskovalce

V A B I M O

na sklop prireditev, ki bodo v soboto, 7.9.1996, in v nedeljo, 8.8.1996.

Prireditve se prirejajo:

- ob sto letnici Kmetijske Zadruga Dobropolje, oz. sto letnici zadružništva v Dobropolju;
- ob sto letnici Kulturnega društva Dobropolje;
- ob sto letnici rojstva Franceta Kralja;
- ob 95- letnici rojstva Toneta Kralja;
- ob slovesnem privzemu grba in razvitju zastave občine Dobropolje.

Prireditve bodo v sledečem redu:

V soboto, 7.9.1996, ob 20. uri, bo v Jakličevem domu na Vidmu slovesna predstavitev Zbornika Naši kraji in ljudje, ki je pravkar izšel. Knjiga na več kot 400 straneh z barvnimi fotografijami različnih avtorjev opisuje Dobropoljsko občino iz različnih področij. Knjigo bo mogoče na sami prireditvi tudi kupiti.

Predstavitve bo spremljal kulturni program, v katerem sodelujejo: Zagoriški fantje, ženski oktet in Jože Zajc z violinski-mi citrami.

V nedeljo, 8.9.1996 bo:

- **ob 9.30 uri** na Vidmu pri zadružnih hlevih občinska živin-ska razstava. Razstavo organizira Govedorejsko društvo Dobropolje-Struge. Razstavi bo prisostvoval tudi g. prof. Jože Osterc, minister za kmetijstvo Republike Slovenije. G. minister bo sodeloval tudi pri ocenjevanju živali. Začetek razstave bo spremljala tudi dobropoljska godba. S svojimi specialitetami sodeluje tudi Društvo kmečkih žena.

- **ob 13.30 uri** bo v dvorani Jakličevega doma razgovor z ministrom Ostrcem o problemih kmetijstva in podeželja. Vabljeni vsi, ki vas ta problematika zanima.

- **ob 15. uri** bo slovesen privzem grba in razvitje zastave občine Dobropolje in odkritje doprsnega kipa Franu Jakliču na zelenici pred Jakličevim domom. Na prireditvi bodo med drugimi spregovorili tudi minister za kmetijstvo g. Osterc o pomenu zadružništva, in gospod Valt Jurečič iz Heraldičnega Društva Slovenije o pomenu in nastajnju grba in zastave občine Dobropolje. Prireditve bo spremljal bogat kulturni program, v katerem sodelujejo: dobropoljska godba, moški pevski zbor Rafko Fabiani, moški pevski zbor iz Strug ter cerkveni mešani pevski zbor.

Vse prireditve bodo v vsakem vremenu. Če bo vreme lepo, bo večidel prireditev zunaj, drugače pa v dvorani Jakličevega doma, zunaj pa samo tiste, ki v dvorani ne morejo biti.

Po prireditvah bo velika vrtna veselica, ki jo organizira Gasilsko društvo Videm. Zabaval vas bo ansambel Ivana Puglja. Za jedačo in pijačo bo poskrbljeno.

Vabijo:

Občina Dobropolje

Uredniški odbor zbornika Naši kraji in ljudje

Govedorejsko društvo Dobropolje-Struge

Gasilsko društvo Videm

ŽIVINOREJSKA RAZSTAVA**8. september – praznik rejcev rjavega goveda**

Govedorejsko društvo Dobropolje - Struge ima 15 članov, vodi pa ga predsednik društva Jože Zrnec iz Zdenske vasi. Na zadnjem sestanku so se odločili, da bodo organizirali živinorejsko razstavo rjavega goveda v NEDELJO, 8. 9. 1996 na Vidmu. Razstava bo na prostoru pred zadružnim hlevom. Rjavo govedo ima veliko zaslug za to, da je kmečko prebivalstvo sorazmerno dobro preživel v času največjih kriz. Pomembnosti rjavega goveda in živinoreje so se dobropoljski in struški kmetje zelo dobro zavedali že zgodaj, saj so začeli uvažati sivorjave krave in bike iz Švice in s tem izboljšali dolenjsko sivko, ki je bila sicer dobra za skromne razmere, vendar je premalo dajala. S križanjem so dosegli večji okvir živali, več mleka pri kravah in večji prirast pri pitani živini.

Živinorejska razstava je velik praznik in priznanje za rejce, ki gojijo rjavo govedo. Vsi boljši rejci imajo govedo v A-kontroli. Od teh bodo odbrane najboljše živali za razstavo. Ob praznovanju se bomo spomnili tudi naših prednikov, ki imajo velike zasluge, da je govedoreja na današnji stopnji.

Rjave telice so dajale dober dohodek dolga leta dobropoljski in struški dolini. V zadnjem času pa je prodaja plemenskih telic slabša, zato upamo, da bo prodaja telic zopet stekla, s tem se bo utrdil smisel A-kontrole, ki je pri velikem številu rejcev že v dolgoletni tradiciji.

Obeta se nam veliko praznovanje za vse, ki se čutimo rejce goveda in ki živimo z živino. Poleg živinorejske razstave pa bomo praznovali tudi 100-letnico Kmetijske zadruge Dobropolje. Zadrugištvo ima v Dobropoljski dolini dolgoletno tradicijo, ki bi jo bilo potrebno nadaljevati in s pomočjo zadružnih idej krepiti kmetijsko zavest in napredek kmetijstva ter s tem ekonomsko moč in razvoj kraja.

Za razstavo bodo potrebna precejšnja finančna sredstva, čeprav je med člani odbora veliko zanesenjakov, ki so pripravljeni opraviti veliko dela brezplačno. Tako smo se obrnili na vse poslovnežev občini, da nam priskočijo na pomoč in nam omogočijo organizirati razstavo, utrditi rejcko zavest, promovirati kraj in občino ter se spomniti in zahvaliti našim prednikom za pravo začrtano pot. Vse rejce in občane vabimo, da se razstave udeležijo, vse tiste rejce, ki imajo odbrano živino za razstavo, pa prosimo, da živali čim bolje pripravijo za razstavo in jo s ponosom pripeljejo na razstavni prostor.

*Kmetijski svetovalec:
Jože Andolšek ing. agr.*

Intervju: MARJAN PODOBNIK

“Kmetijstvu in podeželju namenjam največ pozornosti.”

Marjana Podobnika, predsednika Slovenske ljudske stranke, sem srečala na prireditvi Srečanje družin in prijateljev v Podgori v začetku letošnjega julija. V Dobropolju je bil že večkrat. Z našim županom, Antonom Jakopičem, zanj pravi, da ga zelo ceni, se dobro poznata. V Podgori pa je bil prvič. Povsem privatno, s svojo simpatično mlado družino, na povabilo prijatelja in glasbenika Tadeja Hrušovarja.

Zame pa je bila to edinstvena priložnost, da v našem glasilu predstavim še enega prvaka strank slovenske pomladi. Je že tako, da znane osebnosti nimajo miru pred novinarji niti v privatnem življenju. Vendar Marjan Podobnik ni bil videti prav nič nejevoljen, ko sem ga ob tako neprimernem času povabila na razgovor.

Najin pogovor se je začel ob poslušanju glasbe – o čem drugem kot o glasbi. Marjan Podobnik se je namreč kljub obremenjenosti in pomanjkanju časa odločil, da se po daljšem odmoru ponovno preizkusi v glasbi.

Ponovno. Ker se je z njo že ukvarjal v študentskih letih in tudi kasneje, ko je bil kmetijski svetovalec. Nastopal je s skupino POT, ki je pri Ognjišču pred leti izdala svojo samostojno kaseto. Kdaj pa kdaj smo ga slišali zapeti in zaigrati na kitaro tudi ob različnih srečanjih, tudi političnih, s čimer si je gotovo pridobil dodatnih simpatij.

Prepričana sem, da bo tako tudi sedaj, ko bodo njegove pesmi, in pesmi še nekaterih drugih avtorjev, izšle na kaseti v modernejši priredbi Tadeja Hrušovarja. Z njim nastopajo še nekateri že uveljavljeni peveci kot so Oto

Pestner, Anika Horvat in Manja Šalamun. Kaseto, ki bo izšla v teh dneh, namerava predstaviti na prireditvah izključno humanitarnega značaja, dohodek pa bo namenil gradnji pediatrične klinike in drugim humanitarnim namenom. Na političnih predvolilnih shodih svoje kasete ne bo predstavljal, čeprav pravi, da nima zadržkov vzeti kitaro in kaj zapeti, če je seveda vzdušje pravo in če ga poslušalci prosijo za kaj takega.

Kljub glasbi in številnim drugim hobijem in interesom pa je Marjan Podobnik predvsem politik, zato sva ob omembi volitev kaj hitro prešla na politične in predvsem predvolilne teme. Na vprašanje, če se v stranki že intenzivno pripravljajo na letošnje državnoborske volitve, je odgovoril pritrdilno in nadaljeval s predstavitvijo svoje stranke:

Smo najstarejša od novoustanovljenih demokratskih strank, letos preznujemo osmo obletnico ustanovitve, v tem času pa smo si pridobili dobre in slabe izkušnje tako na državnih kot na lokalni ravni. Veseli smo velikega volilnega uspeha, ki smo ga dosegli na lokalnih volitvah, saj smo dobili največ županov med vsemi strankami. Ob tem uspehu pa imamo tudi občutek odgovornosti. Želimo in prizadevamo si, da bi nove občine uspešno delovale, da bi župani lahko udeležili program naše stranke, za katerega mislim, da je zelo dober.

Od treh županov v novonastalih občinah, ki so nastale na območju prejšnje grosupeljske, sta kar dva župana iz SLS.

Ja, to sta Anton Jakopič pri vas v Dobropolju in Rudolf Rome v Grosuplju. Ob sta zelo aktivna, oba v klubu županov SLS in oba pomembno sooblikujeta politiko stranke na vseh področjih. Rudolf Rome je še posebno dober poznavalec lokalne samouprave.

V čem se program vaše stranke razlikuje od drugih?

Med drugim naš program vsebuje decentralizacijo oblasti. Sedanja popolna centralizacija je zaskrbljujoča, celotno vodstvo je v Ljubljani, kar se odraža v njegovem delovanju. SLS ima razpršeno svoje članstvo po vsej Sloveniji. Čutimo potrebo, da bi se morala država razvijati enakomerno, predvsem bi se moralo razvijati podeželje. Prav kmetijstvu in podeželju namenjamo največji poudarek.

Kakšno mnenje imate o proporcional-

nem in kakšno o večinskem volilnem sistemu? Razplet okrog referendumskih pobud še ni znan. V državnem zboru so se dogajale zanimive stvari, vendar se v tem pogovoru ne bi spuščala v podrobnosti in taktiziranje strank, vprašala bi vas le za načelno stališče o tem?

Sedanji volini sistem je preveč zapleten, po drugi strani pa je precej delikatno in tvegano spreminjati volilni sistem pred volitvami. SLS se načeloma zavzema za večinski sistem, vendar smo za postopnost in in mislimo, da se bo treba po volitvah resno lotiti globalnih sprememb volilnega sistema. Po celem svetu velja pravilo, da ustava in volilni sistem pomenita temelja stabilnosti države. Spremembe naj zato ne bi bile prepogoste, po drugi strani pa naj bi ga ljudje dobro poznali in na podlagi njega izražali svojo voljo. Sedanji sistem bi se nekoliko izboljšal, če bi prišlo vsaj do ukinitve nacionalne liste in če bi volilne enote imele enako zastopnost v parlamentu. Sicer pa vsak volilni sistem nima povsod po svetu enakih učinkov, zato primerjave niso vedno na mestu.

Ali se Vam ne zdi, da je ena največjih slabosti sedanjega sistema, da omogoča velike volilne prevare?

To je res, vendar so te možne tudi v drugačnih volilnih sistemih. Vse je odvisno od volilcev in njihove osveščenosti.

Kaj pričakujete v stranki od bližnjih volitev?

Prizadevali si bomo seveda za čim boljši volilni rezultat. Z dobrim volilnim rezultatom bomo imeli več možnosti sooblikovati vlado, naš interes je sodelovati v vladi, kajti le s sodelovanjem pri izvršilni oblasti bi lahko v večji meri uveljavljali program naše stranke.

Kakšne so možnosti za skupen predvolilni dogovor med strankami slovenske pomladi?

Če bo prevladala pri vseh treh strankah

ocena, da je kljub razlikam koalicija med njimi najboljša za prihodnost Slovenije, je možno, da do tega pride. Trenutno se take ocene še ne kažejo, zaenkrat se je o skupnem predvolilnem dogovoru lažje pogovarjati z SDS kot s SKD. Dobro bi bilo, da bi prišlo med strankami pomladi vsaj do trdnega dogovora o skupnem oblikovanju vlade po volitvah v primeru zmage.

Eden od uspehov sedanje vlade je pridruženo članstvo Evropski uniji. Kako gledate na vstop v EU, do katerega naj bi v prihodnosti prišlo?

SLS ima velike pomisleke glede priključitve k EU. Na tem področju se utegnejo zgoditi usodne stvari, zato nam ni vseeno, kakšna bo prihodnja vlada. Če v tem času ne bo odgovorne politike glede podeželja in njegove zaščite, se podeželju slabo piše. Ob taki politiki kot je zdaj, se podeželju ne obeta nič dobrega.

Letos smo praznovali peto obletnico samostojnosti. Imamo kljub težavam razloge za samozavest?

Pet let po osamosvojitvi bi se Slovenci morali pogledati v ogledalo in ugotoviti veliko razlogov za samozavest, ker smo se uspeli obdržati samostojnost. Morali pa bi tudi kritično oceniti delovanje. Vprašanje je, če nam bo usoda vedno tako naklonjena, kot nam je bila do sedaj. Včasih se zdi, da jo preveč izzivamo. Zavedati bi se morali, da smo v prvi vrsti Slovenci, slovenski lobi doma in po svetu bi zato moral delovati enotno.

Tako sva zaokrožila najin pogovor prav takrat, ko sta se tudi ljubka nadebudneža (na sliki skupaj z očkom) naveličala igrati z avtomobilčki, ki sta jih odkrila v bližini. Najbrž sta že malo pogrešala sestrico, ki jo je med pogovorom odpeljala mamica Tatjana.

*Priprava pogovora: M. Steklasa
Foto: Naš kraj*

Na slikah:

Marjan Podobnik z družino in znanci v Podgori

Volitve so vse bliže

Vročna tema letošnjega poletja so referendumi in polemika o volilnih sistemih. Celo zagovorniki obstoječega proporcionalnega volilnega sistema priznavajo, da ta ni dober. Treba pa je tudi dodati, da je nerazumljiv volilcem, še posebno kar zadeva sestavo državnega zbora na osnovi dobljenih volilnih izidov, zato v tem smislu tudi nepošten, kot to ugotavljajo socialni demokrati.

Idealnega volilnega sistema preprosto ni, vsak ima svoje prednosti in slabosti. Katere prednosti pa vendarle prinaša večinski volilni sistem? Predvsem enakomerno regionalno zastopanost, ki jo sedanji sistem ne zagotavlja. Vsak od 88-ih volilnih okrajev dobi enega poslanca. Izvoljen je tisti, ki dobi večino oddanih glasov. Če tega ne dobi v prvem krogu, se uvrstita dva najbolje uvrščena kandidata v drugi krog. Voli se torej ljudi, ne stranke.

Nekateri se sprašujejo, zakaj je SDS sorazmerno pozno prišla na dan s to pobudo, če misli, da so prednosti tako velike?

Socialdemokrati so najprej usmerjali svoje napore v predvolilno povezovanje strank slovenske pomladi. Ker pri ostalih dveh strankah, predvsem pri SKD, zaradi različnih vzrokov (tudi zato, ker je SKD vladna stranka), ni naletela na ustrezen odziv, je bilo treba iskati drugačen način za doseg istega cilja – predvolilno povezovanje pomladnih strank.

Sedanji proporcionalni sistem, še posebno, če vsaj približno držijo javnomnenjske raziskave, ne prinaša občutnejših sprememb po volitvah, nakljub velikemu porastu glasov za SDS. Tega se zaveda tudi sedanja koalicija, zato ni težko prezreti dejstva, da se obnaša in pripravlja tako, kot da bo vladala tudi v naslednjem mandatu, torej po volitvah. Predvsem to velja za njen levi del, zato njihovi poslanci ne pristajajo na večinski volilni sistem, ker le ta lahko privede do sprememb ob skupni zmagi pomladnih strank.

Ideja večinskega sistema torej zahteva povezovanje programsko sorodnih strank že pred volitvami. Stranka SDS v svojih utemeljitvah po večinskem sistemu tega ne poudarja, čeprav je poleg drugih prednosti večinskega volilnega sistema pomembno tudi to – volilci naj bi vedeli, kako bo vse skupaj zgledalo po volitvah.

Iz tega izhaja, da ni težko ugotoviti, zakaj je večina v državnem zboru proti spremembi volilnega sistema pred volitvami. Social-

demokrati so se zavedali, da v državnem zboru ne bodo mogli uspeti s pobudo o večinskem sistemu, zato so se odločili za drugo varianto, zbiranje podpisov za referendum. Ko jim je to uspelo, so jih nasprotniki poskušali onemogočiti z zahtevami po novih referendumi, pa tudi s proceduralnimi zapleti in zavlačevanjem. Volja ljudi (spomnimo se na zavidljivih 43.710 podpisov), na katero bi se v drugačni situaciji še kako sklicevali, zdaj naenkrat ni bila več pomembna.

Socialdemokrati so se obrnili na Ustavno sodišče, ki je njihovim glavnim zahtevam ugodilo. Državni zbor je potem stvari še naprej zapletal, da je prišlo do časovne stiske. Rezultat vsega tega je, da bomo na letošnjih

Usmerjevalci javnega mnenja

Dandanes smo priča izredni polarizaciji mnenj v javnosti. Ljudje imajo že vnaprej izdelana mnenja o političnem in družbenem dogajanju in zlasti njegovih protagonistih.

“Mene že ne bodo prepričali nobeni javni tribuni in zdravarji, ki se jim gre le za oblast”. Take in podobne trditve je pogosto slišati med ljudmi. Resnici na ljubo pa se da kaj hitro ugotoviti, s katero glavo razmišlja marsikdo od takih samozavestnih ljudi. Mnenje, za katerega mislijo, da je njihovo, so jim spretno posredovali tihi usmerjevalci javnega mnenja.

Oblikovanje in usmerjanje javnega mnenja poteka v več smereh povsem neopazno in neprisiljeno in kar je najvažnejše, ima neverjeten učinek. Najpomembnejšo vlogo odigrava v tem procesu mediji, tu je stvar najbolj očitna. Imenovanje ali zamenjavo urednikov se pač ne da skriti pred javnostjo. Pa nič ne de, saj večina bralcev ali poslušalcev to hitro pozabi ali pa se o uredniški politiki sploh ne sprašuje, pomembno je le, kaj berejo ali slišijo, o izbiri novic, načinu podajanja, poudarkih, subjektivnih in tendenciozno obarvanih komentarjih ne razmišljajo.

Če pustimo ob strani tiste medije, kjer je uredniška politika strankarsko usmerjena, kar je povsem normalno in legitimno za več-

volitvah, kot kaže, volili po starem. Kaj to pomeni, bomo lahko videli še pred koncem leta na volitvah.

In kaj to trenutno pomeni za stranko SDS?

Delno je uspela s svojo akcijo “za poštene volitve” s tem, da je z odlično organizirano in uspešno akcijo zbiranja podpisov za referendum naredila sebi dobro predvolilno promocijo. Poleg tega je pokazala na tiste, ki so zavlačevali z njihovo pobudo v državnem zboru in s tem preprečili, da se uresniči volja 43.710 podpisnikov pobude za referendum in tudi na tiste, ki želijo sedeti na dveh stolih hkrati. Nasprotniki večinskega sistema so se na ta način tudi nehote “spustili” v spor z Ustavnim sodiščem, kar je, milo rečeno, zelo nenavadna poteza. Pokazali pa so tudi, da se bojijo za svojo politično eksistenco, ki jim jo sedanji proporcionalni volilni sistem v veliki meri omogoča z nacionalnimi listami, volilnimi prevarami, satelitskimi strankami itd.

M.S.

strankarsko družbo, javno mnenje ustvarjajo tudi nacionalni mediji, pa tudi tisti, ki sami sebe razglašajo za neodvisne in pravijo, da se s politiko ne ukvarjajo. Tudi tako imenovane ženske revije pri tem niso izjema. Uvodniki ali različni komentarji, ki se sicer ukvarjajo z družbenimi problemi, imajo pogosto močan politični naboj, ki ga ni mogoče prezreti. Da ne omenjamo izbire in načina predstavitve raznih znanih osebnosti iz političnega in družbenega življenja.

Poseben primer so nekateri časopisi, tudi lokalni so med njimi, pri katerih se izogibajo direktnih političnih še posebno strankarsko obarvanih tem. Na prvi pogled gre brez politike. Vendar pa vemo, da je tak način lahko še bolj učinkovit. Primer: z objavljanjem nerešenih problemov in negativnih pojavov v neki občini, se spretno namiguje na nesposobnost župana in na njegovo objektivno odgovornost. To samo po sebi sploh ni slabo, a če se tak način pisanja prepogosto ponavlja brez posebnega razloga, se nikakor ne da prezreti političnega ozadja, ki ga večina bralcev sicer ne zazna, mnenje pa si kljub temu ustvarjajo v “pravo” smer.

Nedvomno javnost premalo kritično gleda tudi na javnomnenjske raziskave in njene dobljene izide. Prav objava izidov jav-

nomnenjskih anket je eden od načinov ustvariti javno mnenje. Večina ljudi se raje odloči za večinsko mnenje, če ga seveda pozna, zato so tovrstne ankete v predvolilnem času še bolj poudarjene in pogoste in kar se da na vidnih mestih, tem bolj, če izidi ustrezajo naročniku.

O spretnih političnih manipulantih ne bi zgubljali besed na tem mestu, kazalo pa bi se ustaviti ob še enem pojavu, ki ima, kot vse kaže, zelo velik učinek in kar je še posebej pomembno, vpliva tudi na tisti del prebivalstva, ki ne spremlja redno dnevno političnega dogajanja. Ljudje si ustvarjajo a priori nek odnos do javnih in političnih osebnosti. Ne na osnovi njihovega delovanja, ker ga niti ne poznajo, ampak na osnovi osebnostnih lastnosti ali celo na osnovi negativnih lastnosti kakšnega njihovega sorodnika.

Zaradi morebitne storjene napake ali ene negativne značajске lastnosti (le kdo je nima?) se poskuša človeka osebnostno v celoti razvrednotiti. Neredko gre za širjenje polresnic ali celo popolnih izmišljotin, ki jih lahko prizadeti zanika, vendar to ne prepriča ljudi, učinkuje prva informacija. Saj se ve za tisto o večkrat ponovljeni laži, ki postane resnica. Naseda se govoricam, ki so kot kost vržene med ljudi vedno z določenim namenom – zmanjšati vpliv nasprotnika, ki si v javnosti pridobiva točke. Preizkušena metoda v političnem delovanju. Značilno je, da tako metodo dobro poznajo tudi nekateri mediji. Vse skupaj pa se zelo dobro obrestuje. Ljudje večinoma niso pripravljeni preverjati govoric, še manj so pripravljeni, da se sami dokopljejo do resnice. Zakon mañipulacije deluje. Predvolilni čas pa je tudi tu.

M. S.

va vzbujajo lepoto razpoloženja pri gledalcu.

Slikarji so razstavljali svoja dela v sejni dvorani občine, ki je ob otvoritvi nudila podobo prave galerije likovnih mojstrov. Po krajšem programu ob otvoritvi razstave je udeležence extempor pozdravil župan, Anton Jakopič, nato pa je sledila razglasitev nagrad, ki jih je izbrala 3-članska žirija. Podeljene so bile štiri nagrade. Prvo nagrado je prejela Milena Rupar za sliko "Vas Cesta", drugo nagrado Ana Cajnko za sliko "Žitno polje", tretjo nagrado pa Matjaž Bukovec za sliko "Kozolci". Nagrado pokrovitelja Mizarstva Jakič iz Zdenške vasi pa je dobil akademski slikar Franc Železnik za sliko "Kapelica v Zdenški vasi".

Otvoritev razstave je počastila s svojo navzočnostjo tudi ga. Mara Kralj, vdova kiparja in slikarja Toneta Kralja, ki so ji organizatorji v znak pozornosti podarili drugo nagrado – sliko, ki jo je odkupila občina skupaj

EXTEMPORE V DOBREPOLJU

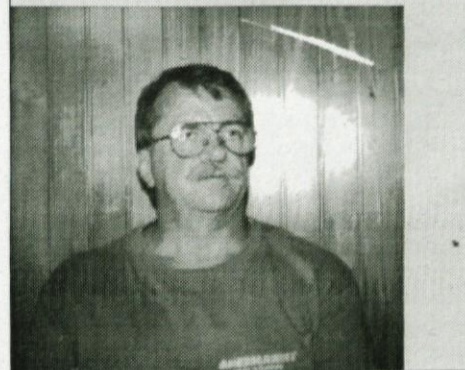
Lepota pokrajine na slikarskih platnih

Extempore ima v Dobropoljski dolini dolgoletno tradicijo. V sklopu Tednov tradicij NOB so bile vsakokrat organizirane tudi extempore, potem pa je sledila večletna prekinitev. Letošnje extempore, ki je bilo 13. julija, pa je bilo že četrto po vrsti v organizaciji Turističnega društva Saja.

Letošnji organizatorji se lahko pohvalijo s kar 30-imi udeleženci, od akademskih slikarjev do amaterjev. Med njimi je bilo nekaj mlajših, ki se šele prebijajo v svet likovne umetnosti, pa tudi precej že uveljavljenih slikarjev, ki so svoja dela že razstavljali na številnih kolektivnih in tudi samostojnih razstavah.

Dobropoljska in struška pokrajina sta se tako v vsej svoji lepoti ponovno prelili na slikarska platna. Pokrajina, ki je sama po sebi zadosten razlog za upodobitev, vedno zno-

Glavni del organizacijskih priprav sta speljala Sandi Zalar in Zvone Zabukovec

Ga. Mara Kralj s prvonagrajenko Mileno Rupar

Slike so ocenjevali: ak. slik. kiparka Dragica Čadež – Lapajne, ak. slikar Ivo Mršnik in ak. slikar grafik Boris Jesih

s TD Saja. Odkupljenih je bilo več slik, razstava, ki sta jo finančno podprli občina Dobropolje in ZKO Grosuplje, pa je bila tudi dobro obiskana.

Poleg slikarjev je nekaj svojih kipov razstavljal tudi kipar Alfonz Pinosa, ki živi v Ljubljani, drugače pa je naš rojak iz Kom-

polj. Tokrat je prvič razstavljal v domačem kraju. Je samouk, ustvarja pa že 16 let, do zdaj je ustvaril že več kot 70 kipov. Dela v marmorju in to največ ženske like. Letos je razstavljal svoja dela na znanem triglavskem slikarsko-kiparskem taboru na Pokljuki.

Med razstavljalci smo srečali tudi slikarja **Štefana Horvata**, ki je na extemporah v Dobropolju sodeloval že od samega začetka. Kar trinajstkrat pred leti, zdaj ob ponovni organizaciji pa tudi že

dvakrat. Slika že polnih 42 let, največ pokrajino v oljni tehniki. Razstavljal je kar na 126-ih samostojnih razstavah. Je član Društva likovnih samorastnikov in ustanovitelj skupine likovnikov KROG Grosuplje, zdaj razširjen še na Muljavo in Ivančno Gorico. Prav letos praznuje 40-letnico članstva v Železničarskem kulturnem društvu, je pa tudi vodja likovne sekcije pri društvu Tine Rožanc. Na letošnjem extemporu v Dobropolju je upodobil Staro lužo,

Številni slikarji so se razkropili po vsej dolini, mi pa smo se povsem naključno ustavili pri slikarju **Borisu Štruklju**, ki je ob Jakličevem domu upodabljal center Vidma. Letos se je za spremembo odločil, da se ne bo preveč oddaljeval od centra. Na vprašanje, kako je zašel v Dobropolje, je dejal: "S Sandi Zalarjevo sva se srečala na triglavskem slikarsko-kiparskem taboru na Pokljuki, pa me je povabila v Dobropolje, ker je hotela, da bi se tudi tukaj kaj več dogajalo na kulturnem področju." Seveda je bil takoj za to, saj kot ljubitelj narave in vsega lepega rad upodablja pokrajinske motive. Rad pa pride tudi zaradi dobre družbe, ki je ob takih priložnostih. Sicer pa je bil tukaj že v lanskem letu. Pravi, da je spoznal že nekaj ljudi, o njih ima zelo dobro mnenje, sploh se v Dobropolju počuti zelo v redu.

Boris Štrukelj, Boršt mu pravijo kolegi, slika v akvarelu in akrilu in veliko razstavlja, imel je že tudi več samostojnih razstav. V letošnjem letu pa se je udeležil rudarske kolonije na velenjskem gradu, Triglavskega slikarsko-kiparskega ta-

bora na Pokljuki, extempor v Piranu in Ljutomeru, nazadnje pa je bil na taboru Kresnik na Muljavi. Všeč so mu taka srečanja, saj poleg umetniških užitkov pomenijo tudi majhno okno v svet, ki si ga umetniki lahko privoščijo. "Želim, da se drugo leto, na naslednjih extemporah v Dobropolju, spet srečamo", je še dodal ob koncu najinega pogovora.

Stolarna pričela z javno prodajo delnic

Edino dobropoljsko družbeno podjetje, ki se samostojno lastnini po zakonu o lastninskem preoblikovanju podjetij nadaljuje s programom lastninjenja.

V programu je opredeljena tudi javna prodaja delnic. Za javno prodajo je podjetje namenilo 30.138.000,00 SIT kapitala.

Javna prodaja se je začela 19.8.1996 in bo trajala do 18.9.1996. Na treh vpisnih mestih lahko vlagatelji oddajo certifikat ali gotovino za nakup delnic. Vpisna mesta so v Kmetijski zadrugi Dobropolje, pošti Dobropolje in, kar je najbolj enostavno, v upravi Stolarne Dobropolje.

Vsi podatki so na voljo na prospektu, ki je izdelan v ta namen ali neposredne informacije v podjetju.

Pričakujemo vaše zaupanje.

Direktor podjetja:
Stane Škulj

Prospekt Prospekt

**STOLARNA
Dobropolje**

SLOVENIJALES,
STOLARNA DOBROPOLJE p.o.,
Podgorica 21, Videm Dobropolje

Prospekt je izdelan za javno prodajo delnic

Moje violinske citre

Ga. Anka Novakova s prispevkom o violinskih citrah Jožeta Zajca, po domače Pirčevega z Vidma, nadaljuje serijo prispevkov, s katerimi osvetljuje posamezne kulturne dejavnosti v Dobropolju. Ko je pripravljala gradivo za dobropoljski zbornik, je obiskala tudi Jožeta Zajca. Ob pogovoru z njim ga je spodbudila, da je strnil pripoved o sebi.

K taki predstavitvi bo poskušala za naslednje številke Našega kraja pridobiti še druge Dobropoljce, ki so tako ali drugače zaznamovali kulturno življenje v Dobropolju.

tro obvladal. Moje citre so bile zanemarjene. S prijateljem, Galetovim Ivanom iz Male vasi, sva jih obnovila. Ivan je imel s tem veliko dela. Moje citre je dobro spoznal pa jih je vzel za vzorec in si še sam naredil nove (op. zdaj so Galetove citre v Velikih Laščah). Učitelj Ljubič je znal lepo risati. Je tudi kulise narisal za oder. Prosil sem ga, če bi mi poslikal citre z rožami. To mi je z veseljem naredil. Rože na mojih citrah so spomin na učitelja Ljubiča. Moje citre so gotovo sto let stare, saj jih imam samo jaz 65 let.

Ob nedeljah sem hodil k Severjevim v Malo vas in igral fantom, da so se naučili plesat. Kadar sem doma igral, so prišli kar sami poslušat. Prišle so punce in zaplesale. Prijatelja sva bila z organistom Francetom Zaletelom, ki je prišel s Krke. Takrat sem začel peti v cerkvenem zboru. Pa tudi igrala sva večkrat skupaj – on harmonij, jaz pa citre.

Prišla je vojna. Mama je citre skrivala, da so se ohranile. Rad bi, da bi koga naučil citrati, pa bolj slabo kaže. Te citre so redkost. V vsej Sloveniji jih je le nekaj.

Pred leti so prišli k meni iz Glasbenonarodopisnega inštituta v Ljubljani. Valens Vodušek pa Julijan Strajnar sta prišla večkrat. So posneli moje igranje. Tako tudi Mira Omerzelova. Zatem so me vabili, da sem igral v radijskih oddajah Slovenska zemlja v besedi in glasbi. Začelo se je v filmu Krč. Potem so se mi odprla vrata za nastope še v drugih krajih in deželah. Nastopal sem v raznih krajih v Sloveniji pa tudi v Holandiji, v Celovcu sem bil dvakrat, dalje sem nastopal v Zagrebu, na Ohridu, v Budvi. Vsega imam za seboj že 73 javnih nastopov po-

Ko sem hodil v tretji razred osnovne šole, sem začutil, kako me nekaj vleče k glasbi. To je opazil tudi učitelj Šolar. Navdušen je bil, ko sem brez težav zapel skalo. Risal sem pa tudi rad. Pa zemljevid sem naredil. Cel svet sem na papir narisal. Moj učitelj je bil Tone Ljubič.

Citre sem prvič videl pri Sakundarju na Vidmu. Tukaj je živel mož, ki je prodajal razne stvari. Citre je prinesel z Blok. Včasih je malo zabrenkal. To sem rad poslušal. Privlačile so me. Mamo sem prosil, naj mi jih kupi. To se je tudi zgodilo. Moje citre so tako prišle z Blok. Začel sem brenkati brez vsakega znanja. Z veseljem in vztrajnostjo sem se dokopal do osnovnega znanja. Najtežje je bilo uglaševanje. Pa sem tudi to nekako hi-

NAD VAS JE PLUL JESENSKI DIH

Nad vas je plul jesenski dih, v grmovju sniva slavec tih, ko na razpotju za vasjo, mi slednjič segel je v roko.

Ne jokaj dekle, saj ti zvest ostanem šumi tujih mest, in prej ko vrnem se domov, ti slednji teden pisal bom.

Ihte je dekle šla domov in željno čaka list njegov, še ni minulo dva, tri dni, se pismonoša že zglesi.

Za pismom eden, dva, trije, so tolažili njej srce potem minulo je mes 'ce tri al pisma od nikoder ni.

Oj blaga mati, mati vi, men za živet več ni, men za živet več ni, tu v prsih peče in boli in v glavi čudno me boli.

Ne jokaj dekle, otrok moj, nebeški oče, nebeški bog, kaj bo s teboj, saj vreden tvojih ni solza, če je nezvest in brez srca.

Nad vas priplul je lastovk broj, prinesle leto so s seboj, tam v beli hiš'ci sred vasi, na odru pa mrlič leži.

Spet pismonoša se zglesi, na listu belem pa stoji, da naj ne čaka več nikar, on stopa z drugo pred oltar.

Kaj mar je deklici sredi rož, kaj mar je njej zdaj tuji mož, na ustih rahel nasmehljaj, češ, saj sem tud nevesta zdaj.

vsod po Sloveniji. Največji je bil lani za božič v Cankarjevem domu, saj so ga po kanalih gledali kar v sedmih državah. To je bila mednarodna oddaja. Imel sem tudi samostojno televizijsko oddajo. Takrat so snemali kar pri nas doma. Dva dni so snemali. Pred nastopi sem imel na začetku malo treme, sedaj pa je nimam več.

Imam tudi zbirko besedil starih pesmi. Čez dvesto sem jih nabral po naših vaseh.

Jože Zajc

0380

Ko sem obiskala g. Jožeta Zajca, da binaredila kakšen posnetek, mi je pokazal številna priznanja in fotografije z različnih prireditev doma in v tujini ter vrsto časopisnih člankov o svojih nastopih. Ob pregledovanju vseh tistih priznanj sem premišljevala, kdaj sem prvič slišala za g. Zajca. Bilo je precej let nazaj, ko smo v šoli pripravljali program in zbirali nastopajoče za proslavo ob tednu tradicij. Tedaj se je oglasila starejša kolegica: "Zakaj pa ne bi povabili Jožeta Zajca, povsod ga vabijo, celo v tujino, samo pri nas se nih-

če ne spomni nanj." No, od takrat dalje redno nastopa tudi v domačem okolju. Vendar so ga morali odkriti drugi, da smo zvedeli zanj tudi doma in mu priznali, kar mu gre.

Nič manj pa me ni ob obisku navdušila njegova zbirka narodnih pesmi, ki jih je zbiral med ljudmi po Dobropoljski dolini od leta 1946 dalje. Čez 200 jih ima. S posebno ljubeznijo jih je zbiral in zapisoval. V debel zve-

zek, ki so mu listi že zdavnaj porumeneli, a zato z njih še toliko bolj veje duh po starem in dragocenem. Obljubil nam je, da lahko te stare narodne pesmi tudi objavljamo. Za začetek smo se odločili za tisto, ki je gospodu Zajcu od vseh zbranih najljubša. Slišal in zapisal jo je leta 1946.

Tekst: M.S., foto Naš kraj

Jože Zajc med Zagoriškimi fanti l. 1980

Sklad za ljubiteljsko kulturo se rojeva

Po dolgotrajnih pripravah izgleda, da bo Sklad za ljubiteljsko kulturo le ustanovljen. Za vršilca dolžnosti direktorja Sklada je že imenovan g. Vojko Stopar, dosedanji glavni tajnik ZKOS. Ministrstvo za kulturo nas naproša, da glede na Zakon o skladu RS za ljubiteljsko kulturno dejavnost (Ur. list RS, št. 1/96) oblikujemo predloge za organiziranje območnih izpostav. Opozarjajo nas na kriterije.

Hkrati predlagajo, da se povežemo z župani in ustreznimi službami vseh lokalnih skupnosti, ki naj bi jih pokrivala območna izpostava. Država pri porabi oz. financiranju sredstev za ljubiteljsko kulturo upošteva le registrirana društva in skupine. V vseh treh naših občinah imamo sorazmerno malo registriranih društev, dejavnost pa zelo močno. Tako je sedaj priložnost in hkrati nuja, da se te skupine oblikujejo kot samostojna društva, kar je že bila v preteklosti želja marsikatere skupine.

Torej se nam obeta živahen september.

Društva se bodo zbirala na zborih članov kulturnega društva, sprejemala statute oz. dopolnila in spremembe, se oblikovala nova, zamenjala po potrebi žige, ob tem pa že snovala nove programe za naslednjo sezono.

Vsi skupaj se potrudimo, da bo ljubiteljsko kulturno delovanje tudi vnaprej kar se da dobro in v veselje vseh.

Tatjana Lampret

ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

Marko Kastelic s.p.

Zagorica 12,
1312 Videm Dobropolje Mobitel: 0609 630 383

Armstrong

- stropne obloge

KNAUF Rigips

- podstrešja
- pregradne stene
- stropni sistemi

Karel Mauser: Zemlja kliče

Na naši kulturni strani tokrat objavljamo odlomek iz dela Karla Mauserja, Zemlja kliče, ki je bil objavljen v Slovenskem domu, 15. aprila leta 1944. Karel Mauser je eden od t.i. "zamolčanih" pisateljev, ki ga je literarno ovrednotil in predstavil širši javnosti prof. France Pibernik. Ob 30-letnici, odkar je v Argentini izšla Mauserjeva obsežna trilogija Ljudje pod Bičem (dobljen del tega romana je posvečen Dobropolju), pa je bil v letu 1994 v Jakličevem domu na Vidmu literarni večer o njegovem življenju in delu, ki ga je pripravila Ema Sevšek z mladinsko veroučno skupino in učenci dramske skupine OŠ Dobropolje.

Karel Mauser seveda ni dobrepoljski pisatelj, vendar pa zajema Dobropoljska dolina in njeni ljudje važno mesto v njegovem literarnem ustvarjanju. Rojen je bil na Gorenjskem. Ko je študiral bogoslovje v Ljubljani, je kot begunec na povabilo znancev v letih 1941, 1942 in 1943 prihajal na počitnice v Dobropolje. Prijazno zatočišče je našel pri Štupnikovih v Zdenski vasi. Čustveno se je navezal na Dobropoljsko dolino in si tu našel mnogo prijateljev. Najbližji mu je bil France Kadunc (Rekarjev), študent metalurgije, rojen l. 1920, ki je bil septembra 1943 ranjen in ubit na Turjaku. Rekarjev France je Mauserjev literarni junak v romanu Ljudje pod Bičem, pa tudi v naslednjem odlomku.

Rekarjev France je slonel ob mizi in razmišljal. Z obema rokama je grabil in lovil za kosi razbitih sanj, ki so se mu sproti izmikale, kakor da se igrajo z njim. Gruntek, otožna Irena, njiva, gmajna, univerza – kakor da se vse vrti v krogu in izginja. "Ko bi morda le ostal pri življenju!" je vrtala misel, ki se je ni mogel iznebiti. "Res da smo ostali sami, toda kje je zapisano, da ne bomo vzdržali. Fantje so pogumni, ranjenec je malo, hrane še dovolj v kleti, vode - vode ... Res, globoko pri dnu je še, toda nekaj vina je še in konjak. Za silo gre. Žge, toda vendarle preloži žejo. In enkrat morajo zunaj vseeno spoznati, da večno ne moremo biti tu. Morda pridejo že jutri, zavriskali bodo v dolini, in se zagnali navkreber in –"

France se je tresel od razburjenja, ko je pomislil, kako bi bilo. Skočil je kvišku in začel hoditi od zidu do zidu.

Spet so se privrtele sanje od nekod. Irena z rdečkasto ruto, s tisto pisano obleko, ki se ji je tako

podala, s svojimi toplimi rjavimi očmi in s svojim veselim smehom. Hiša, še s slamo krita, z majhnimi okni brez križev, z visoko hruško pred vežo. Na pragu stojijo mati in z razbrazdano roko mečejo koruzo kokošim. Štupnikov oče napregajo vole in resno kimajo: "France za grunt si rojen, ne za šolo. Hišo bi vzdignil, streho premenjal in nazadnje" – Nagajivo je pomignil proti Boltarju.

Grunt, je pomislil France. Pustil bi univerzo in študij, zavihal rokave in se zakopal v zemljo. Na vsako grudo prsti bi spustil kapljo potu, da bi jo blagoslovil. Zvečer bi se zmenila z Lojzom za delo za drugi dan. Na krivini bi poruvala tisto grmovje, pognojila bi in nato zorala. Pripravna njivica bi nastala za krompir. Na jesen bi odprodal nekaj lesa za novo streho in zidavo. Ko bi bilo vse urejeno, bi pobaral Ireno. Radi lepšega. V maju bi se vzela. Nato bi delala skupaj, ko bi kosil, bi z njim raztrošala in malo pred poldnevom bi se vračala po ozarah domov. Mati bi kuhali, saj za delo niso več. Po južini bi si privoščila kozarec mošta, še kaj poklepetala, in ko bi Irena odšla mlest, bi si našel cigareto in pred hišo pogledal v časopise. Popoldne bi minil kot blisk. Zvečer bi vsi skupaj sedli pred hišo, pomodrovali s sosedi, se razgledali po vremenu za drugi dan, nato bi odšla z Ireno v štibeljce prisluhnila še za čas žabjemu regljanju, si voščila lahko noč in v spanju čakala na zoro.

Sladka mrščavica ga je obhajala po celem telesu. Irena se je smehljala tam iz kota in njene rjave oči so sijale kakor dve murki.

Zdaj je vse končano, se je France spet trudno sesedel k mizi. Morda ne bo dolgo, ko si bo Irena nadela črno rito in njene oči bodo stemnele kakor borovci v noči. Še pokopati ga ne bo mogla, ne vreči rož na njegov grob.

Mogoče pa le zdržimo. Saj zemlja kliče, grunti kričijo in njive čakajo kakor dekleta ob večerih na oknih. Mar naj trnje zažene tam, kjer je pšenica zorela? Zemlja je kakor žena. Kogar ljubi, samo tistemu se preda in samo tistemu rodi. Če se ji

izmakneš, tava za teboj in razbiča te s svojo ljubeznijo, da se vrneš in truden od slasti padeš k njej, to je zemlja. Živa je in kliče, in če si kmet, bi si moral mašiti ušesa, da bi je ne čul.

Za grunt si rojen France, ne za šolo, so prikimavali Štupnikov oče izza Irene. Roke poglej! Saj niso za pero. Za koso in motiko so ustvarjene. Mar boš zaradi šole pustil grunt, da bo šel v tuje roke? Lojze se ženil ne bo, in če bi tuj gospodar sedel na klop pred hišo, bi se stari oče obrnil v grobu. Še na zadnjo uro so naročali tvojemu očetu, naj kupi nazaj njivo pod Planco. Niso jo mogli, ker so bili več mizarja kot kmeta. Vsaj ti prinesi pokoj njegovim strohnelim kostem, če se že oče ni zmenil.

Francetu je bilo hudo, ko je mislil na Ireno, v duhu iskal prostor za hišo. Lepa bi bila, z vrtom in uto. Saj ni ljubil razkošja, toda za Ireno se mu je zdelo vse preslabo. Še v sanjah je popravljaj načrte. Zdaj pa naj bi pustil študij, in ko bodo njegovi tovariši že inženirji, bo on kmet in Irena bo kakor kmečka žena, ki ji lepota hitro zvence in ostanejo od nje le še dobre oči in pridne roke.

In če pusti grunt, da ga bo plodila druga kri? Mar ga ne bo zemlja prekdela? Ni večje sovražnice, kakor ponižana žena, ki je ljubila. Ali ni Ireni več za njegovo ljubezen in zemljo kot za lepo hišo in uto in dolgočasno mesto? Mar ni v njem umirala od hrepenjenja po njivah? Naj jo čez leta kot utjeto ptico priklene v svoj dom, ko bo iz vsake njene besede lahko spoznal, da trpi? Ves dan bo sedel v pisarni in zvečer bosta čemela kje v sobi in njuna ljubezen bo postajala kakor prisajena rana.

Mar ni lepša kmečka ljubezen, ki je zrasla kakor žito v poletju in dehti kakor domače cvetje na oknu. Mestna ljubezen je kakor roža vodenka. Vsak mrzav jo stresa. Tista na deželi pa diši po prsti, in če se dve hrapavi roki združita, se ne spustita do smrti. Gladke se tako naglo razkldenejo. Morda bi Ireno v mestu onesrečil. Do smrti bi si ne odpustil.

Zemlja! Nikdar je še ni tako občutil kakor v tem hipu. Vse študentske sanje so se pričele nekam izgubljeni. S tresočimi se prsti je piskal škatlico s prstjo, jo odprl in se zagledal vanjo kakor romar v milostno podobo. To je torej zemlja! Rjava kepica prsti, od Boga ustvarjena in od človeškega znoja blagoslovljena. Zanj so umirali milijoni, po njej so hrepeneli in hrepeni tisoči kakor Mojzes, da bi jo smeli vsaj še videti, jo vzeti v roke, poljubiti, preden umro.

Mrtva kepica prsti pa kliče, kakor da ima tisoč ust in veže, kakor da je iz samih vrvi. Oči ima kakor basilisk, in če se vanje ozreš, se jih ne rešiš več. Za teboj hodijo, zdaj vesele, zdaj žalostne, in ko že misliš, da si se jih znebil in kujesh načrte, ti nenadoma zažare prav pred obrazom in tedaj moraš biti krut, če bi jim ne hotel slediti.

France je čutil, da so bile vse študentske sanje brez tal, da se je zmotil v poklicu, da je pozabil na vrvi, ki mu jo je zemlja ovila okoli pasu že pri rojstvu. Nasmejano je šel od nje in zemlja je molčala. Videla je, da pride hip, ko se bo vrvi odvila do kraja in bo navezani začutili, da se mora vrniti. In ravno sedaj je prišel ta hip, sedaj, ko ne ve, ali bo čez uro še živ ali ne. Kako je življenje čudno!

"In če bi ostal živ?" se je trudno vpraševal France. Bi pustil univerzo in študij in začel z Ireno

življenje, ki se vsak dan znova začenja ob petih zjutraj in konča ob enajstih ponoči ali še kasneje? Bi upal morda na pogorišču zgraditi nov dom, novo Rekarjevino?

"Bi!" je skoraj kriknil. "Ob Ireni bi zmozel vse. Če bi mi njive razmetali na vse konce sveta, bi jih v košu znosil nazaj."

Odleglo mu je. Nekaj se mu je odvalilo od srca, da je laže zadihal. Zaprl je škatlico in se naslonil nazaj. Turjak je spal. bila je mirna noč, nebo mehko kakor črni baržun, kakor ogromna razorana

njiva. Le zvezdnega semenja ni bilo na njej.

Iz kota se je smehljala Irena. Stala je na vozu pšenice in razvezovala snope. Sam je stal ob mlatilnici in zrl v zrnje, ki se je vsipalo v nastavljene vreče.

"Irena!" je dahnil. "S teboj na zemlji ostanem, če boš hotela."

Njene rjave oči so žarele kakor čisto vino ob luči. Nato je upihnil svečo. V temi se mu je zdelo, da prst v škatlici gori kakor zaklad v kresni noči.

so bili resnično prepričani verniki in so nujno to prenašali na svoje otroke. Zelo živo mi je ostal v spominu božič v prvem razredu osnovne šole. Bilo je to leta 1952. Do takrat je bil božič praznik in dela prost dan. Spominim se, da nihče ni prišel tisti božič v šolo. Ko nas je učiteljica naslednji dan spraševala, zakaj nismo prišli v šolo, je vsakdo rekel, da ga doma niso pustili. Samo po sebi razumljivo se je zdelo našim staršem, da se na tako velik praznik ne gre v šolo.

Vzgoja, ki jo dobi mlad človek v šoli, vpliva ne enega bolj, na drugega manj, še mnogo večji vpliv pa ima domača vzgoja, in mislim, da je v večini ljudi ta prevladala.

Ne moremo pa se čuditi, da so mnogi ljudje ravno zaradi te dvojne vzgoje postali dvoličneži, da so se naučili pretvarjati, živeti z dvema obrazoma, eno za privatno življenje, drugo za v javnost. To se na žalost zelo kaže še sedaj in še bo kazalo še precej časa.

Ko ste kasneje v svojem duhovniškem poklicu tudi Vi opravljali katehetsko delo, ste kaj občutili vpliv indoktrinirane vzgoje, ki so jo otroci prinesli iz šole?

Vemo, da za ljubi kruhek človek naredi veliko. Službe in položaje pa daje vedno država. Ljudje so bili in so še danes po večini verni. Toda v šolah in mnogih službah je bila vera do nedavnega velika prepreka. Vsaj na zunaj so se morali kazati, da so, če že ne neverni, vsaj indiferentni do vere. Nekateri starši so celo naročali svojim otrokom, da morajo v šoli govoriti eno, pri verouku in v cerkvi pa drugo. Vemo, kaj rodi tak način mišljenja in življenja. Sam delujem na sorazmerno vernih župnijah, kjer je večina vernih in še dokaj ponosno vernih, zato so to upali tudi v šoli povedati. Drugače pa je bilo tam, kjer so bili verni v manjšini. Povsod pa je zahtevalo, če si hotel ostati veren, več napa, več samostojnosti, moral si se znati tudi upreti in zagovarjati svoje stališče, kar pa zlasti pri mladih ljudeh ni lahka stvar.

Kako na sploh gledate na katehetsko nalogo danes, v nekoliko spremenjenih demokratičnih razmerah?

Odkar smo dobili demokracijo, je ta problem načrtne ateizacije formalno rešen. Učitelji in duhovniki, ki se prej skoraj nismo smeli pogovarjati, a smo vzgajali iste otroke, danes moremo skupno načrtovati in delati, kar na otroke izredno dobro vpliva. Nekoliko me moti, ko je nekaterim duhovnikom in učiteljem še vedno ostalo nekaj starega prepričanja, kar je do neke mere razumljivo, a bi se morali z vsemi močmi truditi, da ga preraste-

Pogovor z župnikom Francem Škuljem

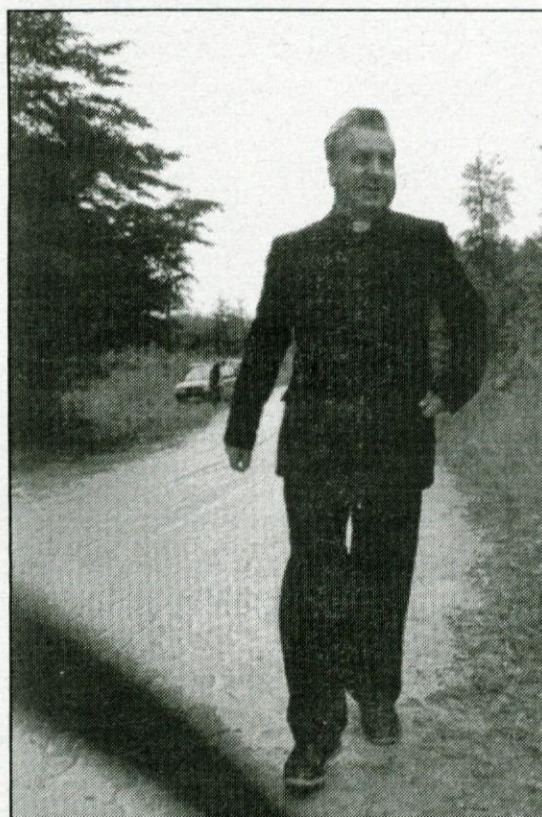
O VZGOJI IN ŽIVLJENJU PO VERI

Dolgo let opravljati duhovniško poslanstvo v istem kraju med istimi ljudmi, pomeni živeti s svojimi farani v pravem pomenu besede. Verjeti vanje, jim zaupati, se posvetiti njihovim duhovnim razsežnostim in potrebam, biti z njimi v veselih in žalostnih trenutkih življenja, jih spremljati od rojstva do smrti, jim biti ob strani ob težkih življenjskih preizkušnjah. Vedno z odprtim srcem, pa če ljudje to sprejemajo ali zavračajo ali celo zlorabljajo.

Župnik Franc Škulj opravlja svoje duhovniško poslanstvo na ta način že 26 let. Nedvomno je veliko tem, o katerih bi se lahko pogovarjali z njim. V lanskem letu je praznoval 50. rojstni dan in srebrni mašni jubilej. Takrat smo predstavili njegovo življenjsko pot, tokrat pa vam predstavljamo delček njegovih izkušenj in razmišljanj.

O Vaši življenjski poti smo v našem časopisu že pisali ob Vaši 50-letnici in ob Vašem srebrnem mašnem jubileju, zato bi se Vaše mladosti dotaknila le z enim vprašanjem. V času Vašega odločanja za študij bogoslovja je bila vzgoja v naših šolah strogo ateistična. Kako ste doživljali to dvojnost vzgoje (versko doma in ateistično v šoli)?

Posledice ateistične vzgoje se verjetno ne bodo nikoli pokazale v vsej svoji resničnosti. Naš narod je imel srečo, da so bili starši takrat še zelo dobro versko poučeni, mnogi

mo. Tudi naziv za učitelja "tovariš" se mi zdi tak ostanek socializma, ki bi ga morali prerašči. Tovariši so učenci med seboj, učitelji pa so vzgojitelji in predstojniki, do katerih mora biti drugačen odnos in spoštovanje.

Z mladimi se zelo dobro razumete, skoraj vsi v času osnovnega šolanja v naši župniji obiskujejo verouk, veliko jih obiskuje tudi mladinski verouk. Kako pa je z njihovim verskim življenjem kasneje v življenju?

Zadeli ste v zelo občutljivo točko. Govoriti o veri in življenju po njej je težko. Verouk in vera ne spadata med izkustvene znanosti, kjer se da vse zmeriti, stehati in dokazati. Z vero je podobno kot z ljubeznijo. Vsi vemo, kako je pomembna, dokazati ali razložiti pa jo ni lahko.

Človeka, ki bi bil čisto brez vere, skoraj ni, kakor so tudi redki, ki bi kdaj ne imeli v veri kakih dvomov. Katoliška vera nikoli ni bila sekta, noče biti neka elita. To je vera božjega ljudstva. V tem velikem ljudstvu pa so nekateri herojsko verni (bodite popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče), drugi pa le toliko, da se to lahko še reče. Ponazoriti bi mogli to z hojo na visoko goro. Različne so poti do vrha. Eni izberejo varne poti, drugi bolj nevarne, eni uspejo priti do vrha, drugi le nekaj metrov. Važno je, koliko kdo išče Boga, koliko si kdo prizadeva in se v življenju trudi. Tudi v življenju se naša vera kaže zelo različno. Eni mislijo, da je za vero najbolj važno, da hodijo v cerkev, v privatnem življenju pa živijo dokaj mimo božjih in cerkvenih zapovedi. Drugi pridejo morda v cerkev bolj pogosto, v praksi pa jim Bog in njegova volja veliko pomeni.

Kot katehet vedno želim pomagati mladim ljudem, da bi bili velikodušni, širokosrčni, plemeniti, živeti z jasnimi cilji. Če se bodo trudili za to, bodo tudi Bogu zelo blizu. Predvsem jim želim, da bi po lepem življenju dosegli še mnogo lepšo večnost. Do vsega tega nam pomaga ravno vera v Boga, ki je ljubezen sama in nam naroča naj iz te ljubezni tudi mi živimo. Življenje vsakemu človeku nudi veliko težav, toda Bog nam prihaja na pomoč. Veren človek se vedno zaveda, da ni v življenje vržen slučajno, pač pa nad njim beži roka Očeta, ki ga neizmerno ljubi in mu želi dobro. Za Boga nihče ni nepomemben, on vsakega ljubi in išče, tudi ko mi pred njim bežimo ali ga ne maramo. Tudi ob smrti ne bo on nikogar obsodil, vsak se bo sodil sam, saj kdor v tem življenju noče Boga, ga tudi ob smrti ne bo hotel. Seveda pa je veliko vprašanje, proti kakemu Bogu se ljudje borijo. Kdor pozna pravega Boga, ga nikakor ne more zavračati, saj s tem zavrača najvišjo lepoto, dobroto, resnico. Taki ljudje pa so zelo redki, če sploh so. Človekova najvažnejša naloga pa

je, da Boga išče in ga skuša spoznati. Kristjanom to pomaga Cerkev, katero je ustanovil Jezus Kristus, učlovečeni božji Sin. Ona nam odkriva božjo voljo, zato smo dolžni prihajati v cerkev in po njej spoznavati Boga in življenje po veri.

Alojz Rebula je v nekem razmišljanju napisal: "Verouk še ne naredi kristjana, kot planinska knjiga ne naredi planinca." Pri tem je mislil, da mora človek tudi sam priti do določenih spoznanj. Se Vam zdi v tem smislu primerjava ustrezna?

Primerjava se mi zdi zanimiva, lahko pa se različno razlaga. Verouk nikakor še ne naredi kristjana. Če bi naredil, bi imeli v naši župniji same dobre kristjane, saj so domalega vsi

tveno od ostale mladine. Tudi današnja mladina ni bistveno drugačna, kot je bila ali pa kot bo vedno mladina. Mladi ljudje so vedno polni idealov, polni navdušenja, skratka dobri. Toda živijo v okolju, karšno pač je, in to potem vtisne svoj neizbrisni pečat v mladega človeka. Pregar: "Povej mi s kom se družiš in povedal ti bom, kakšen si", še kako drži. Mladega človeka so same oči, sama ušesa. Želi se čim več naučiti, čim več spoznati, čim več doživeti. Kaj gleda, kaj poslušaj, kakšen duhovni zrak diha, pa je največ odvisno od nas starejših. Jezus je zelo svaril, naj gledamo, da ne bomo pohujšali malih.

Ena največjih verskih zapovedi je tista o ljubezni do bližnjega. Zdi se, da je prav to

obiskovali verouk. Zdi pa se mi, da je vsakemu verouk pomagal, da je Boga in življenje po veri bolje spoznal in ga laže vzljubil. Ne moremo ljubiti, česar ne poznamo. Vprašanje pa je, koliko je verouk vedno ustrezen, kako odgovarja na potrebe mladega človeka. Katehet je pri verouku podoben staršem in učiteljem. Ne vem, če so kateri starši ali učitelji, ki ne bi želeli kar najboljše vzgojiti in naučiti svojih otrok, toda marsikdaj iz najrazličnejših vzrokov to ne uspe. Glede verouka bi poudaril zlasti, da je verouk brez sodelovanja staršev in širšega občestva zelo malo učinkovit. Šele ko mlad človek vidi lepoto življenja po veri, se ga bo tudi sam oklenil in to je namen verouka.

Zakaj se Vam zdi, da je med mladimi toliko agresivnosti, nestrpnosti in različnih vedenjskih odklonov? Kakšno mnenje imate o današnji mladini in kakšno o mladini v naši župniji?

Mladina v naši župniji se ne razlikuje bis-

zapoved najtežje izpolnjevati in da se prav v medsebojnih odnosih človeška narava najbolj razgalja v svoji nizkotnosti. Kako razmišljate o tem?

Ko so Jezusu postavili vprašanje, katera je največja zapoved, je zelo jasno povedal: "Prva in največja zapoved je ljubi svojega Boga z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem, druga pa je tej enaka, ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe." V današnjem času se mnogi nagibajo zgolj k nekemu humanizmu, brez Boga. Ljubezen do bližnjega brez Boga izgubi svoj temelj. Brez Boga hitro postane človek predmet naših koristi. Kolikor ga potrebujem, toliko ga ljubim (kar dejansko sploh ni več ljubezen, pač pa navadna sebičnost). Vsi ljudje smo božji otroci, med seboj pa bratje in sestre. Vsi imamo enake pravice pod soncem. On ljubi vse enako, pošilja dež in sonce hudobnim in dobrim in tudi nam naroča naj ljubimo svoje bližnje, ne bolj kot sebe, ampak tako kot sebe. Meri-

lo torej je vsak sam. Jezus je povedal še bolj natančno s svojim zlatim pravilom, ko je rekel: "Kar želite, da bi drugi vam storili, to storite vi njim in česar ne želite, tudi vi njim ne storite. Kdor se trudi, da bi živel po teh navodilih okuša že na zemlji košček raja, ker pa se mnogi tega ne držijo, je na zemlji marsikje in marsikdaj košček pekla.

Kako bi komentirali naslednjo opažanje? Pogosto je med ljudmi opaziti nekakšno dvoličnost v obnašanju. Nekateri, vsaj po zunanem videzu zelo pobožni ljudje, se pogosto obnašajo v nasprotju s cerkvenim naukom ali pa imajo polna usta kritike na račun vsega, tudi cerkvenih zadev, kakor hitro prestopijo cerkveni prag.

Kristjan, ki stalno išče na Cerkvi samo napake in jo kritizira, je podoben otroku, ki stalno išče napake na svoji materi. Vsi vem, da nobena mati ni popolna, prav tako ni popolna tudi Cerkev, saj je sestavljena iz ljudi. Ker pa je Cerkev božje – človeška ustanova in ji je Kristus obljubil svojo stalno navzočnost, jo kljub človeškim napakam ljubimo in spoštujemo, kakor dober otrok ljubi in spoštuje svojo mater. Vsak član Cerkve bi se moral tudi z vso iskrenostjo truditi, da bi bil čim boljši, potem bi imela Cerkev manj napak. Seveda je vsaka dobro namerna kritika dobrodošla in smo jo dolžni povedati, pa naj se tiče najvišjega predstavnika Cerkve, ali pa čisto preprostega vernika. Najbolj zmotno pa je, ko nekateri mislijo, da so Cerkev samo papež, škofje in duhovniki. Ti so samo služabniki božjega ljudstva, ki imajo v tem ljudstvu posebno službo, Cerkev pa je vse božje ljudstvo, ali kakor je rekel apostol Pavel – Cerkev je Kristusovo skrivnostno telo. Vsak, ki je bil krščen, je njen ud, Kristus pa je njena glava. Ko kritiziram Cerkev, dejansko kritiziram sebe in svoje soude, kakor če bi roke kritizirale noge, srce pa recimo pljuča.

Veliko se govori in piše o današnji pridobitniški in zmaterializirani družbi, o moralni krizi, o odsotnosti vrednot, potrebe po duhovnih vrednotah so nekje na zadnjem mestu. Kako kot duhovnik gledate na to?

Ko proučujemo zgodovino, spoznamo, da je človek vedno bil nagnjen k uživaštvu, da so ga enkrat bolj, drugič manj, omamljale materialne dobrine in se je duh vedno moral boriti proti mesu. Človek je in ostane telesno duhovno bitje. Če preveč prevlada kar je telesnega, ali če človek živi samo še za telo, se to nujno maščuje. Duhovno otopi, nima več duhovnih moči za prenašanje težav, ki jih je vsako življenje polno in preteklost nas uči, kako so cele pokrajine, celi narodi propadli. Marsikaj je v današnjem času takega, da bi človek kar sklepal, da nimamo kdo ve

kakih perspektiv. Na drugi strani so pa tudi danes izredno plemeniti, velikodušni, požrtvovalni in nesebični ljudje, po katerih smemo upati, da se bo rešila "krščanska Evropa". Ni pa rečeno, da ne bodo morali v novem tisočletju prihajati misijonarji iz Afrike in Azije, kjer je trenutno krščanstvo zelo sveže in močno, v Evropo, ki postaja vedno bolj pomehkužena, ki nima več veselja do življenja in naporov, ki želi samo čim bolj uživati. Bati se je, da bodo morda ne v celoti, lahko pa v velikem delu, evropski narodi propadli. Sam sem v skrbeh tudi za slovenski narod, saj je med nami vedno manj veselja do življenja, vedno manj navdušenja in smisla za prave vrednote. Lahko pa se to hitro obrne, za kar pogosto molim in upam, da bo ravno po vernih prišla rešitev. Kristjani moramo biti sol, kvas in luč sveta. Trdno upam, da je v ljudeh naših krajev veliko takih, ki imajo v sebi dovolj moči, da bodo nosilci življenja in krščanske kulture tudi za prihodnje rodove.

Po drugi strani pa je očiten razmah raznih alternativnih gibanj, ustanovljajo se verske sekte itd? Pri vsem tem se zdi, da je država precej naklonjena tem gibanjem. Kako Cerkev gleda na to? Kako Vi osebno?

Zadnje čase smo priče zatonu komunistične ideologije. Marsikomu se zdi tudi krščanska vera pretežka in bi jo radi prikrojili po svojem okusu in željah. Ker pa se brez vere ali kake ideologije ne da živeti, se oklepajo raznih sekt in alternativnih gibanj. Te imajo v sebi marsikaj dobrega, so pa človeške iznajdbe, ki bodo čez nekaj časa, tako kot so nastale, tudi propadle. Ko so Judje na vsak način hoteli uničiti porajajoče se krščanstvo, jim je rekel učitelj postave Gamaliel: Če je to človeško delo, bo propadlo, če pa je božje delo, ga ne boste mogli uničiti, pa če se še tako borite proti njemu. Zgodovina dokazuje, da je krščanstvo božje delo, zato ga ni moglo uničiti nobeno preganjanje, niti lastne napake kristjanov ne, pač pa je po vsakih preizkušnjah vera postala še bolj živa in prečiščena.

Kristjani spoštujemo vsakega človeka, naj bo katerega koli prepričanja. Koliko pa ima prav, kar uči, se bo pokazalo v prihodnosti.

Če pustimo ob strani vse napade in negativno pisanje po papeževem obisku v nekaterih naših časopisih, je bilo dogajanje ob papeževem obisku veličastno. Prosila bi Vas za kratko mnenje, kako ste doživeli ta obisk in kaj pričakujete od obdobja po papeževem obisku?

Zelo lepo ste rekli, da je bilo dogajanje ob papeževem obisku veličastno. Tudi sam sem ga tako doživljal. Papež je človek globoke

vere in zaupanja, človek, ki ne išče sebe, pač pa vedno in povsod samo Boga, katerega oznanja. Zato tako privlači ljudi in mu vsi ljudje dobre volje prisluhnejo.

Po obisku je pomembno samo eno, da bi to, kar nam je povedal premišljevali in skušali v življenju uresničiti. Poudarjal je, naj živimo iz svojih krščanskih korenin, naj bomo ponosni, (ne pa domišljavi), naj ljubimo življenje in se trudimo za svetost, h kateri smo vsi poklicani. Nič pravzaprav novega, to so stara krščanska načela, o katerih Cerkev govori že 2000 let, pa vendar je stalno potrebno, da se preverjamo, ali res te smernice poznamo in še bolj ali se res trudimo, da bi po njih živeli.

Ali želite ob tej priložnosti še kaj povedati našim bralcem?

Najprej bi se rad vsem opravičil, če so moji odgovori predolgi. Na toliko in tako bogatih vprašanja se krajše skoraj ne da odgovoriti.

Rad bi povedal tudi, da se vsake številke Našega kraja razveselim, ker je pisano zanimivo, na dostojni višini. Glavni urednici in vsem, ki pišete, samo želim, da bi šli po tej poti naprej. Vse dobro želim tudi naši mladi občini, ki si lepo utira pot, predvsem želim vsem občanom, da bi živeli med seboj v strpnosti, spoštovanju in razumevanju, navdušeni za vse veliko, lepo in dobro – potem se nam obeta lepa prihodnost.

Gospodu župniku se zahvaljujemo za pohvale in lepe misli in mu želimo še veliko zadovoljstva med svojimi farani.

Pripravila: M. Steklasa

MISLI

*Žalitve so argument tistih,
ki so brez argumentov.*

(J.J. Rousseau)

*Čim več je zakonov, tem več
je lopovov.*

(I. Torkar)

*Marsikdo je bogat, vendar
nima ničesar; marsikdo je
ubog, pa ima veliko
bogastvo.*

(Salamon)

Projekt IGRE BREZ MEJA uspešno zaključen

RTV Slovenija je 11. avgusta, 1996 predvajala posnetek Iger brez meja z nastopom dobrepoljske ekipe v Torinu. Dobro uro in pol promocije ekipe in s tem kraja si lahko le želi vsak slovenski kraj.

Mirno lahko zapišemo, uspešen nastop ekipe, godbe in navijačev, ki so v dežju vztrajali na prizorišču do zgodnjih jutranjih ur.

Vsega tega direndaja pa ne bi bilo, če ne bi imeli idejnih pobudnikov: Janeza Pavlina, Braneta Ternovška in Alojza Kuplenka. Projekt je bil zahteven za nastopajoče in še bolj za zbiranje finančnih sredstev, saj je bilo potrebno zbrati 1.732.975 SIT sredstev. Stroški bodo še nekaj višji, saj bo potrebno plačati še davke od računa sponzorjev. Več kot polovico sredstev je pridobilo Turistično društvo Dobropolje s prizadevnimi člani Pavlino Novak,

Janezom Pavlinom in Stanetom Škuljem. Ponovno bi radi omenili glavnega sponzorja – firmo HYUNDAI, ki je prispevalo 450.000 SIT.

Pri Športnem društvu sta se za sredstva trudila Brane Ternovšek in Alojz Kuplenk. Županstvo občine je prispevalo 300.000 SIT.

Kot posameznik pa se je za denarna in materialna sredstva potrudil Slavo Palčar, za kar mu iskrena zahvala. Zahvala velja tudi Tinetu Mirtu in Marički Žnidaršič za pomoč pri pripravi propagandnega gradiva.

Poleg zahvale vsem, ki so kakorkoli pomagali – seznam je bil objavljen v julijski številki glasila – se zahvaljujemo še naslednjim darovalcem: KOMUNALNO PODJETJE LJUBLJANA,

KMETIJSKA ZADRUGA DOBROPOLJE, CANKARJEVA ZALOŽBA LJUBLJANA, Žaga POGORELC Podtabor, Mesarija AMBROŽIČ Ribnica, ČUK d.o.o. Idrija, Radio ZELENIVAL.

*Predsednik odbora IBM:
Stane Škulj
Foto: Naš kraj*

IGRE BREZ MEJA V TORINU

Brez podpore s tribun ne gre

Zamisel, ki je še pred letom dni bila le v glavi enega od zagretilih članov Turističnega društva Dobropolje, Janeza Pavlina, se je letos, 5. julija, dokončno realizirala. Izkazalo se je, da ne kaže gojiti manjvrednostnih občutkov,

četudi si majhen in nepoznan. Kako je prišlo do realizacije, smo sproti poročali, o organizacijskem odboru, ki se je formiral iz članov Šprtnega in Turističnega društva v času priprav, prav tako. Za vrle igralce, ki so se vneto pri-

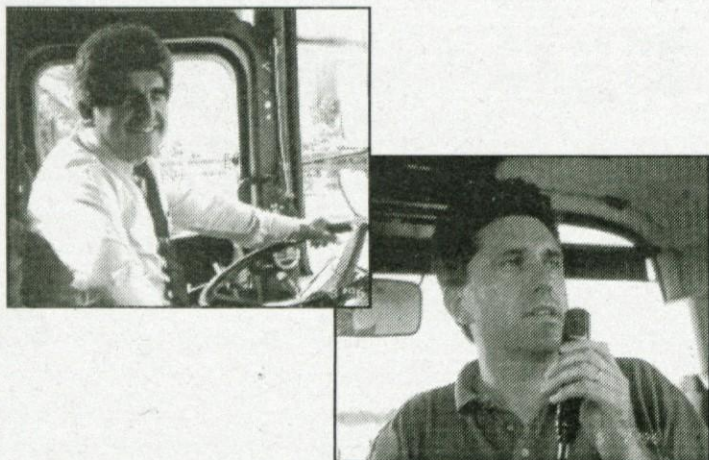
pravljali in kasneje nastopili na igrah brez meja, pa je že dolgo navijala vsa občina. Najbolj vneti pa so šli ekipo bodrit prav v Torino.

Znano je, da je, da je bila z igralci tudi dobrepoljska godba, ki je v Torinu več kot izpolnila pričakovanja. Tja se je odpeljala s posebnim Kompasovim avtobusom, Turistično društvo pa je

organiziralo poseben prevoz za ostale navijače, ki se jim je pridružilo tudi zastopstvo "Našega kraja". Nekaj čez 30 se nas je nabralo in prepričana sem, da ni bilo nikomur žal za ta izlet. Zadovoljni smo bili z dogajanjem na igrah, pa tudi družba na avtobusu je bila enkratna.

Dolga vožnja, ki je bila za nekatere izgovor, da se nam niso pridružili, sploh ni bila naporna, saj smo se peljali z udobnim avtobusom in izkušenim šoferjem, ki se je izkazal s svojo družabnostjo in gostoljubnostjo.

Da sta bila vožnja in z njo izlet zares turistična, sta namesto vodiča poskrbela kar predsednik TD Stane Škulj in voznik Vinko Zabukovec, ki si je po neštetihi prevoženih kilometrih pridobil precej izkušenj turističnega vodiča.

Takole pa sta se razveselila ponovnega srečanja župan in njegova žena, ki se je tja pripeljala z nami. Župan je moral biti zaradi protokolarnih obveznosti v Torinu že nekaj dni prej.

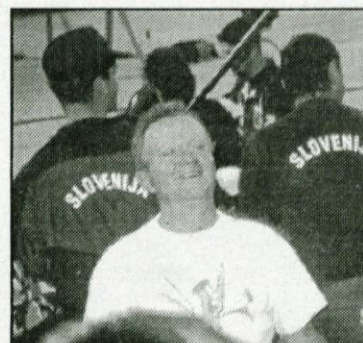
Osvežitev med vožnjo so omogočili pogosti postanki. Kot se za prave navijače spodobi, pa so se kar med vožnjo naučili navijaško himno.

Dobrepoljska godba na tribuni je pomenila prvovrstno atrakcijo.

Ko smo se pripeljali pred hotel, kjer je bila nastanjena dobrepoljska ekipa, je pred njim že igrala naša godba, ki je tja prispela malo pred nami.

Vse skupaj pa je zabaval vnet navijač Janez Gačnik iz Podgore.

Še zadnji posnetek naše ekipe pred tekmovanjem na samem prizorišču, potem pa se je začelo zares. Od tu naprej pa smo dogajanje, seveda s časovnim zamikom, lahko spremljali vsi skupaj tudi na televiziji. Tudi rezultata še spomnimo – četrto mesto od šestih ekip.

In kako je bilo z našim vračanjem domov? V jutranjih urah. Zadovoljno, le malo bolj zaspano. Zaradi neprespance noči, ki je bila za nami.

Tekst: M. Steklasa, foto: Naš kraj

DAN GODBE DOBREPOLJE '96

V nedeljo, 30. junija, je bila na Vidmu velika prireditve, ki smo jo organizirali dobrepoljski godbeniki.

Že meseca marca smo godbeniki začeli razmišljati o večji prireditvi, ki bi v Dobropolje pripeljala več nastopajočih in seveda tudi gledalcev iz drugih krajev. Iskali smo zvrst glasbe, s katero se tudi sami ukvarjamo, in tako smo povabili šest godb iz naše bližnje in daljne okolice. Vse godbe so se odzvale našemu povabilu. V začetku aprila so že stekle priprave za prireditve "DAN GODBE". Hitro se je približevala zadnja junijska nedelja. Organizacijskega dela smo imeli zelo veliko, poleg tega pa smo v juniju imeli še deset nastopov, vendar je bilo do nedelje, 30. junija, vse pripravljeno.

Že v dopoldanskih urah smo godbeniki kljub dežju začeli pri-

pravljati prireditveni prostor v središču Vidma, kjer naj bi se odvijal kulturni program napovedan za 15. uro. Z negotovostjo smo zrlji v nebo in ugotavljali, kaj bo z vremenom popoldne. Nekaj godbenikov pa je "Pri Zori" že pripravljalo 400 malic za povabljenе godbenike, mažoretke, narodne noše, balonarje in druge goste.

Na veliko veselje organizatorjev se je nebo razjasnilo in pokazalo se je celo sonce. Ob 14. uri so začeli prihajati avtobusi z godbeniki iz vseh občin, ki mejijo na občino Dobropolje, posebni gost pa je bila mengeška godba. Ob prijetni glasbi in vselem razpoloženju smo sprejemali goste, od katerih je bil mar-

Pokrovitelji prireditve "DAN GODBE":

OBČINA Dobropolje

ZKO Dobropolje, Grosuplje, Ivančna Gorica

TRGOJAN d.o.o., Videm

AVTOVLEKA in AVTOMEHANIKA Kastelic Štefan, Videm

Pekarna BLATNIK, Predstruge

Cvetličarna LILIJA, Videm

TURISTIČNO DRUŠTVO Turjak

Okrepčevalnica "PRI ZORI"

Gostilna MAJOLKA, Videm

Narodne noše in mažoretke so popestrile praznovanje

sikdo prvič v Dobropolju.

Pred gostilno Majolka se je začela oblikovati povorka posameznih godb. V središču Vidma, pred Kmetijsko zadruogo, pa se je začela zbirati množica gledalcev, ki so nestrno pričakovali začetek programa. Prizadevni člani Združenja šoferjev in avtomehaničnikov Grosuplje so zaprli cesto skozi Videm, policisti PP Grosuplje pa so še dodatno poskrbeli za prometno varnost sodelujočih in gledalcev.

Točno ob 15. uri se je izpred gostilne Majolka začela parada, na prireditvenem prostoru pred

občinsko stavbo pa je Igor Ahačevič prevzel glavno vlogo povezovalca programa.

Na začetku parade so šle narodne noše in kasneje tudi pred vsako godbo en par. Sledile so mažoretke iz Kočevja, za njimi pa godbe iz Kočevja, Ribnice, Stične, Mengša, Grosuplja, Novega mesta in Dobropolja. Po končani paradi skozi Videm so se začeli predstavitveni nastopi posameznih godb. Pred vsakim nastopom je Igor prebral nekaj podatkov o godbi in kar hitro sta minili dve uri ob znanih zvokih domačih in tujih melodij.

Del dobrepoljske godbe

Utrinki iz zabavnega dela prireditve

Vsaka godba je prejela spominski krožnik "DAN GODBE DOBREPOLJE1996" in šopek rož, ki jih je brezplačno pripravila cvetličarna Lilija.

Posebna popestritev je bil solo nastop mengeškega župana g. Janeza Pera, ki je aktivni član mengeške godbe. Seveda je vse nastopajoče in gledalce pozdravil tudi dobrepoljski župan g.

Anton Jakopič. Ga. Tatjana Lampret, strokovna sodelavka ZKO, pa je prireditve izkoristila tudi za medobčinsko srečanje godb Dobrepolje, Grosuplje in Stična. Tem godbam je podelila tudi posebna priznanja.

Posebna zanimivost na koncu prireditve je bil skupni nastop vseh godbenikov v združeni "MEGA" godbi s 350 člani. Zai-

grali so tri skladbe: Slovenci, Pozdravljena Slovenija in Na Roblek. Dirigirali pa so prof. Marjan Sajovic, prof. Franc Gornik in prof. Josip Mihelčič.

Po skupnem nastopu se je prireditve preselila na igrišče, kjer se je nadaljeval zabavni del z ansambлом Štradonarji, balonarji, predstavila pa se je tudi dobrepoljska ekipa na igrah brez meja. Obiskovalci pa so uživali ob dobri hrani, pijači in bogatem srečelovu.

Na koncu bi se v imeh vseh godbenikov in KUD Dobrepolje zahvalil številnim, ki ste prišli poslušat in bodrit vse nastopajoče. Zahvala velja tudi vsem sodelujočim godbenikom, mažoretkam, narod-

nim nošam, ZŠAM Grosuplje, PP Grosuplje, DGPMŽ Velike Lašče, KOMI 750 in vsem ostalim, ki ste nam materialno ali kako drugače pomagali pri organizaciji tako velike prireditve.

*Predsednik godbe Dobrepolje:
Andrej Škantelj
Foto: Naš kraj*

Skupni nastop vseh godb

Povezovalce programa Igor Ahačevčič in Tatjana Lampret iz ZKO

Nov dosežek PGD Zagorica

Prav gotovo se vas še veliko spominja zagoriških gasilcev, ki so na požar čez drn in strn pridrveli z gasilskim vozom na konjsko vprego, na njem pa stara motorna brizgalna. Za takratne čase je bilo to še nekako sprejemljivo. V sedanjih časih, ko je zaradi zahtevnejših gradbenih konstrukcij in novejših materialov (umetne mase...) tudi gašenje zahtevnejše, pa se morajo temu primerno prilagajati tudi gasilci. Tempu razvoja prostovoljna gasilska društva zaradi premajhne pomoči sicer ne moremo popolnoma slediti, trudimo pa se, da bi, kot že davno v preteklosti,

le pomagali ob nesrečah z vsemi svojimi močmi in čim boljšo opremo, ki jo v okviru sredstev še uspemo kupiti.

V PGD Zagorica smo v letošnjem letu kupili novo gasilsko vozilo znamke Lada Niva. V ta namen smo v nedeljo, 18.8.1996, v vasi priredili proslavo. Začela se je s parado, v kateri je nastopilo osebje in vozila skoraj vseh gasilskih društev iz naše občine. Nadaljevala se je s svečanim prevzemom in blagoslovom vozila. Proslavo so s svojim petjem popestrili Zagoriški fantje, seveda pa ne gre brez dobrepoljskih godbenikov. Po proslavi se je začela velika vrtna veselica, s katero mislim, da ni odšel nihče razočaran, saj je rajanje z domačim ansambлом Zelena dolina trajalo do jutranjih ur.

Gasilsko društvo Zagorica je bilo ustanovljeno leta 1931. V svoji zagnanosti so še istega leta postavili gasilski dom. Svoje delo, za katerega so se oklicali, so začeli z navadno lestvijo. Že naslednje leto so nabavili nekaj cevi in vrvi ter voz, katerega smo letos obnovili in smo ga s ponosom prikazali v paradi. Brizgalno je leta 1933 društvo dobilo brezplačno v najem od dobrepoljske čete. Že leta 1938 pa je društvo kupilo tudi svojo prvo motorno brizgalno, ki se je v izpravnem stanju ohranila do današnjih dni. Kmalu so uvideli, da je gasilsko društvo z vozom na konjsko vprego ob eventualnih intervencijah prepočasno, zato so leta 1983 nabavili enosno prikolico, ki jo je bilo moč priklopiti na traktor ali osebni avtomobil. Leta 1990 jo je zamenjalo sicer že rabljeno orodno vozilo, ki je bilo pred tem last PGD Spodnja Slivnica. Že leta 1986 so se začele porajati tudi želje in potrebe po novem razvoju,

saj sta bila tako motorna brizgalna kot tudi avtomobil kljub vzdrževanju v slabem stanju. Novo motorno brizgalno smo nabavili pred petimi leti, sedaj pa je na intervencije, ki pa jih upam ne bo, pripravljeno tudi novo gasilsko vozilo.

Po delu, ki je bilo opravljeno v zadnjih letih, lahko vidimo, da je društvo zelo aktivno in da ni bojazni, da bi bilo v bližnji prihodnosti drugače.

Pohvala velja vsem gasilcem in vaščanom Zagorice, saj brez njih ne bi bilo napredka, ki ga dosegamo. Še posebej se zahvaljujemo Gasilski zvezi Dobropolje in vodilnim v njej

Gasilski voz na konjsko vprego

ter vsem obrtnikom in podjetnikom, ki so nam priskočili na pomoč pri nabiralni akciji.

Milan Purkat, PGD Zagorica
Foto: Avguštin Grm

SREČANJE DRUŽIN IN PRIJATELJEV

V Podgori je bilo veselo

“Življenje brez praznikov je kot dolga pot brez prijetnih srečanj.”

Tako so napisali vaščani Podgore na vabilo na srečanje družin in prijateljev, ki je bilo letos organizirano že drugič in tako v resnici postaja tradicionalno, kot so si vaščani zamislili že ob prvi uspeli prireditvi v lanskem letu. Letos so ponovno potrdili, da se znajo odlično organizirati in da vsako dobro zamisel tudi izpeljejo. Kdo je najbolj zaslužen, da je vse skupaj uspelo, nismo poizvedovali. Tudi ni bilo potrebno, saj so vsi skupaj delovali zelo usklajeno in bi vsak posebej zaslužil priznanje.

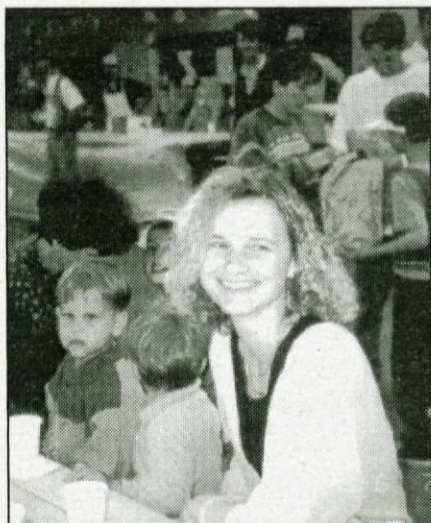
Prijetno vzdušje z dobro glasbo v središču vasi res nudi občutek domačnosti in prijaznosti. Letos so imeli obiskovalci na tej prireditvi priložnost pozdraviti

ekipo Dobropolja, ki se je prav tisti dan vrnila iz iger brez meja v Torinu.

Prireditve je podprlo veliko sponzorjev, za kar se jim vaščani iskreno zahvaljujejo. Odločili so se, da bo ves prihodek od letošnje prireditve namenjen za obnovo cerkve Sv. Nikolaja v Podgori.

Še nekaj utrinkov iz prireditve:

M. Steklasa, foto: Naš kraj

DRUŽINSKI KOTIČEK

Ker je mesec september čas, ko se prične otrokom največja obveznost – obiskovanje šolskega pouka, naj bo ta kotichek tokrat namenjen prav njim:

Boris A. Novak

PRAVICE OTROK

Moje pravice so perutnice,
s katerimi bom poletel
na rame očka in mame.

Pravice do mame nima le služba,
meni je potrebna mamina družba!

Imam pravico:
biti sit,
nor na pomfrit,
jest sladoleđ,
ker sem sladkosned,
biti vesel,
če sem debel,
poslušati glasbo,
kakrašno hočem
(sicer se zjočem)

In imam še eno eno pravico,
ki mi ni preveč všeč,
ker je bolj dolžnost,
ki tišči mladost,
taka je reč:

pravico na izobrazbo, ker se rima na
glasbo
in pomeni,
da moram v šolo,
pa čeprav rajši pijem kokakolo.

Mučí me vprašanje,
kako uskladiti
dve temeljni otroški pravici:
po eni strani
pravico do šolanja,
po drugi strani
pa pravico do igranja
in do jutranjega spanja.

Jaz sem bel in ti si črn,
jaz debel, ti suh kot trn
čeprav midva sva čist' drugačna,
sva oba enako lačna.

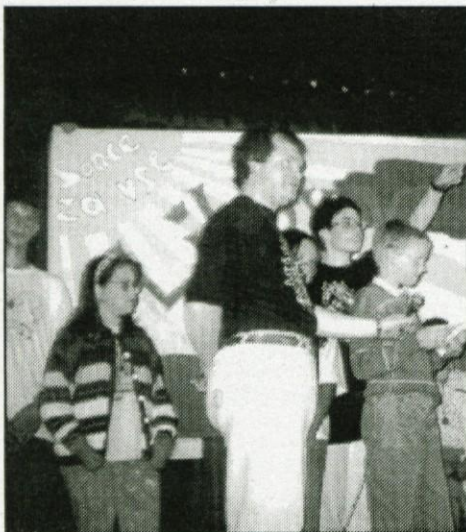
On je rumen in ona rdeča,
druga barva, ista sreča.

Čeprav različni
smo po koži,
se vsem v osami
strašno toži
po edini mami,
mami, mami:
prav to je največji mik, da je ta naš edini svet
tako poln razlik.

Pripravila A. Š.

Sonce za vse

Mnogo otrok, ki so sodelovali na oratoriju, ne bi znalo ponoviti besede oratorij, potem, ko so jo prvič slišali. "Kakšna čudna beseda!" Zato je prav, da rečemo nekaj besed o oratoriju.

Vodja oratorija, salezijanec Jaka, skupaj z nastopajočimi

Ustanovil ga je sv. Janez Bosko, ki je pred več kot sto leti zbiral zapuščene fante iz torinskih ulic, pogosto brez doma in dela. Oratorij vsebuje štiri temeljne prvine: dom, ki sprejema, župnijo, ki evangelizira, šolo, ki uvaja v življenje in dvorišče za prijateljske stike in življenje v veselju. Danes se oratorij dogaja povsod po svetu. Na tisoče otrok se zbira skupaj, se uči, igra, spoznava nove prijatelje in si tako nabira pomembne izkušnje.

Letos smo se tudi mladi iz Dobrepolja odločili, da bomo naredili nekaj takega za naše otroke. Salezijanec Jaka je bil poln idej in z veliko potrpežljivostjo je vodil ves oratorij, animatorji pa smo mu po svojih močeh pomagali.

Vsak dan smo z otroki prebrali zgodbo o vsem znanem junaku Iztoku iz romana Pod svobodnim soncem. Ob njegovi življenjski zgodbi smo spoznavali svoje življenje in se iz njegovih izkušenj mnogo naučili. Po zgodbi in po molitvi, s katero smo Bogu priporočili cel dan, je bilo delo po taborih. Delovalo je kar šest taborov, in sicer plesni, dramski, glasbeni, umetniški, risarski in likovni. Otroci so si glede na svoje želje in sposobnosti odločili za en tabor, katerega so potem cel teden obiskovali. Poleg tega pa so bili razdeljeni tudi v osem skupin, ki so bile

označene z različnimi barvami, za katere so popoldne tekmovali. Šli smo se razne igre. Prva dva dneva je bilo bolj slabo vreme, zato smo se igrali v prostorih župnišča, v sredo pa je prav zares posijalo sonce za vse, ne le v naših srcih, pač pa tudi na nebu, zato smo z veseljem odhiteli na igrišče in tam nadaljevali z našimi igrami. Najbolj pestro pri igrah je bilo, kadar se nismo mogli odločiti, katera skupina je bila boljša. Vsaka je bila namreč prepričana, da je najboljša. Toda vse se je lepo izteklo, saj smo na koncu vsi dobili nagrade. Konec dober, vse dobro!

To pa še ni bilo vse. V času oratorija je bil tudi izlet v naravo, nogometni turnir, kolesarsko tekmovalje, karaoke in še in še.

Zaključili smo v nedeljo dopoldne z mašo, zvečer pa s prireditvijo v Jakličevem domu. Pred polno dvorano so otroci predstavili svoje delo. Zvrstilo se je kar nekaj dramskih in glasbenih toč. Najbolj zanimive so bile seveda karaoke, ko so se predstavili mladi pevci in pevke. Vsi, ki ste slišali te nadebudneže, se boste strinjali, da Dobrepolje pevsko ne bo zamrlo. Program je popestril tudi čarodej Toni. Po prireditvi ste si lahko ogledali tudi razstavo izdelkov, ki so jih otroci delali po taborih.

Upamo, da so otroci s pomočjo oratorija postali vsaj majhen sončni žarek za vse, saj je bil to namen. Skoraj vsi otroci so se strinjali, da bi oratorij ali veselo dvorišče, kot smo mu včasih rekli, še kdaj ponovili. Pa si podrobneje pogledjmo, kaj so rekli nekateri od njih.

Čarodej Toni si je izbiral partnerje v dvorani

Najbolj mi je bilo všeč petje.

HERMAN

Bilo je zelo dobro. Najbolj všeč so mi bile igre.

TADEJA

Vse je bilo dobro.

LUKA

V začetku mi ni bilo všeč zaradi slabega vremena, potem pa mi je bilo čedalje bolj. Najboljše mi je bilo v glasbenem taboru. Spoznala sem nove prijatelje in dobila izkušnje z delom v skupini.

MARTINA

Najbolj sem bila zadovoljna s karokami.

EVA

Bilo mi je všeč. Še najbolj petje v glasbenem taboru in da sem lahko igral kitaro.

PRIMOŽ

Bilo je super, samo preveč smo vpili in sem bila čisto brez glasu. Spoznala sem veliko novih prijateljev.

KATJA

Dobro je bilo, ko smo delali čestitke, igre brez meja in tudi vse drugo.

ANDREJA

Svoje mnenje so povedali tudi animatorji.

Bilo je zelo pestro, polno in bogato. Otroci so nas obogatili in utrudili.

BARBARA

Super.

MARKO

Utrudljivo za telo in poživljajoče za duha. Za en teden smo se vrnili v otroštvo.

LUCIJA

Bilo je zelo zanimivo. Kot animator sem spoznal, da smo lahko dobri prijatelji kljub starostni razliki in drug drugemu lahko veliko damo.

JANEZ

*Pripravila: Vida Jakopič
Foto: Naš kraj*

Planinsko društvo Dobropolje

Danes se že pojavljajo ideje po omejevanju obiskov v visokogorju in uvajanju nekakšnega elitizma oziroma vse večja komercializacija s pobiranjem vstopnin, parkirnin, taks ... Iz povsem materialnih razlogov sedanjega intenzivnega razslojevanja bo do tega elitizma, žal, še prehitro prišlo.

Istočasno povsod v Sloveniji ponovno odkrivajo "bližnje" pohodne rekreacijske točke kot nujno potrebne za ohranjanje širših psihomotoričnih sposobnosti.

Trenutno ob koči vkopavamo še 700 l rezervoar za vodo, zato se bodo groba večja dela razen vzdrževanja pristopne poti zmanjševala. Testiramo solarno napravo, kjer pa sicer poletna blagodejna senca zelenega goz-

obilnimi pogostimi padavinami in zlasti nevihtami ni naklonjeno lepim vzponom v visokogorja Slovenije. Vsekakor je potrebna še treznejša presoja, primerna oprema ter solidna psihofizična kondicija.

Še v snegu smo se 23. marca udeležili pohoda Nova Štifta, Travná gora, Ogenjca, Jelenov žleb v organizaciji PD Ribnica s cca 60 udeleženci. Pohod je bil zahteven, saj je

29.6.1996 – Savinjski gaj (društveni izlet PD Dobropolje v Logarsko dolino)

da ne koristi sončnemu kolektorju. Z letošnjim letom smo združeni v najmanjšem MDO PZ Slovenije po razformiranju največje Ljubljanske MDO z nad 50 PD (PD Kočevje, Ribnica, Loški Potok, Velike Lašče, Dobropolje).

Upam, da bom člani PD Dobropolje še nadalje v takem oziroma še razširjenem številu sodelovali tudi v današnjih izrazito materialističnih časih pri brezplačnem delu tako za delo društva kot kočje PD.

Letošnje dosedanje vremenske razmere z

bila letos tam prava zima s 60 cm južnega snega. Po govoru župana pa je pohod v slaven spomin zmage fizično utrjenih slovenskih fantov, ki so se 26. marca 1943 spopadli z izključno pripadniki okupatorske vojske Italije. Podobno "čist" boj je bil, iz vsebine govora župana g. Rometa, istega leta po kapitulaciji Italije kasneje na Ilovi Gori med številnimi neizkušenimi Slovenci in z verziranimi Nemci, kjer pa je bil izhod povsem drugačen.

V novem snegu, a le do 10 cm, je bil 14.

aprila krožni pohod od Sv. Antona mimo Vodica na 68,7 m Limberg z ostanki pranaselbine in mimo prijetne jase bivše ekonomije gradu na ohranjeno veličino zidovja Starega gradu.

11. maja je bilo številno srečanje na 1563 m Blegošu, kjer so mnoge skupine raznih šol pripravile samostojne kulturne programe. Vreme ni bilo naklonjeno, a vseeno je bilo pri srčno.

Pohod v organizaciji našega PD 4. maja iz Vidma, Strug s 15. udeleženci do Sv. Ane ter od tu pojačani na 43 iz ostalih društev MDO preko Grmade do Kamen vrha je bil v prijetnem spomladanskem dnevu.

Na soparno nedeljo 2. junija je bil resnično množičen pohod na 1836 m Golico. Narcise so cvetele le še v višini cca 1400 m. Na vrhu smo opazovali večkrat ponovljen prelet jadralskega letalca nad našimi glavami. Po spustu med vrhovi se je z vzgonskim vetrom ob pobočju vedno vračal nad sam vrh Golice.

Letos je bil ponovno lep in številen pohod v nedeljo, 9. junija po velikolaški kulturni poti Levstika, Stritarja ter Trubarja v organizaciji sosednjega PD. Bil je še v povezavi z občinskim praznikom, z jutranjo mašo ter godbo Dobropolja ob zaključku na Rašci v Trubarjevem gaju. V mnogih vaseh so z obloženimi mizami domačega peciva, sadja in prijaznim klepetom "zadrževali" pohodnike. Prav lepo so letos izpeljali tudi novo traso od Stritarjeve Podsmreke do Rašce. Čestitam.

22. junija predviden vzpon na 2132 m Storžič je odpadel zaradi nevarnega vremena, kar je skupina "junakov" plastično opisala v Planinskem vestniku.

Ena od resnično novih pohodnih poti pa je bil Kostelski pohod 25. maja s preko 300 udeleženci iz celotne Slovenije. Iz doline Kolpe na Vasi se povzpneš preko 700 m po novi lepo markirani poti. Enkrat je pogled na visoke navpične stene Kužlja tudi iz nove ceste ob Kolpi, s katero so domačinom nizvodno od Osilnice odprli komunikacijo po slovenski strani do ceste proti Kočevju. Nasprotovanje "Zelenih" Slovenije proti izgradnji te skromne povezave je resnično nerazumljivo. Ozek asfaltni trak gre dalje ob Kolpi pod Kostelom do Starega Trga.

Letošnji društveni izlet v soboto, 29. junija, je bil namenoma v dokaj oddaljeno Logarsko dolino, saj nas tja pot ne zanese prav pogosto. Mimo Kamnika preko 923 m visokega prelaza Črnivec smo se ustavili za ogled zanimivosti v Gornjem Gradu. Predsednik TD g. Franc Pustoslemšek nas je vodil po etnološkem muzeju, zanimivi zbirki starih razglednic in nabožnih podob ter po katedrali sv. Mohorja in Fortunata z najvišjo osrednjo ladjo 52 m ter največjim volumnom v Sloveniji s stalnim božjim grobom. Tu je bila namreč včasih letna rezidenca ljubljanskih knezoškofov, a je poslopja pred koncem vojne večinoma uničil požar.

Še zanimivejša je bila prijetna razlaga žup-

nika v Radmirju g. Jožeta Vrtanarja v nek-
daj znani romarski cerkvi sv. Frančiška Ksa-
verija. Tam so se v časih "imperialne" Avstrije
odkupovale razne kronane glave, in to veči-
noma nežni spol za svoje grehe s podarjanjem
vezenih mašnih plaščev iz srebrnih ter zlatih
niti. Gospod Jože, kot duhovno in telesno vi-
talen, skrben obnovitelj cerkva v svoji žup-
niji občasno obleče tudi 24 kg težak plašč
vezen iz zlatih niti iz cerkvene zakladnice.

Cesta v ledeniški nastanek Logarske dol-
ine se še vedno popravlja od velikih poplav
1. novembra 1990. Takrat je dolino Podvo-
lovjek nad Lučami zaradi velikega deževja
presekal zemeljski plaz. Za njim se je aku-
muliralo cca 6 mio m³ vode. Preboj tega na-
sipa z vodo je pustošil vse do Bregane. HE
Vrhovo (po sotočju Save s Savinjo) je imela
kar 3050 m³/s pretoka, kar je soliden že za
Donavo v Djerdapu. Logarska dolina se za-

radi odmaknjenosti, odseljevanja izjemno hi-
tro zarašča. Pogled iz ceste zato ne da več
tistega vtisa nekdanjega amfiteatra med vi-
sokomo gorami. Dvomim, če bodo uspeli z
idejo, da bi po dolini do najvišjega slapa
Slovenije 90 m Rinke, vozili izletnike in pla-
nince s kočijami. So pa od tu lepi vzponi nad
dvatisočake: Mrzla gora 2203 m, Planjava
2394 m Ojstrica 2350m, Raduha 2062 m,
Skuta 2532 m, Turska gora 2251 m, Brana
2252 m, Rinke: Štajerska 2289 m, Kranjska
2453 m, Koroška 2433 m; ali pa prehod pre-
ko 1864 m Kamniškega sedla v Kamniško
Bistrico. Ob povratku je bil še ogled obnov-
ljenega Savinjskega gaja v Mozirju s skupin-
skim posnetkom udeležencev izleta.

Predsednik PD Alojz Nučič

Popotovanje AKŽ po Štajerski in Prekmurju

**Verjetno je že vsem več ali manj znano, da poleg strokov-
nih ogledov, razstav, raznih predavanj ter tečajev priprav-
ljamo tudi izlete s strokovnimi ogledi kraja in njegovih
značilnosti.**

Tako smo si v mesecu juliju zami-
slile popotovanje po Štajerski in po
Prekmurju. Kar 85 se nas je zbralo
iz treh aktivov oz društev podežel-
skih žena. Navsezgodaj smo se od-
pravile od doma ter se z dvema av-
tobusoma odpeljale do Ptujja in Ptuj-
ske Gore, znane romarske poti. Sicer
pa so cerkev ravno obnavljali, pa
smo imele kljub temu v sami cerkvi
priložnost veliko slišati o samem na-
stanku cerkve in tudi o okoliških
prebivalcih. Po zapetih pesmih in
ogledu cerkve smo se podale naprej.
Še prej pa smo se malo podprle s
sendviči in čajem. Druga postaja je
bila v Ormožu in ormoški kleti, zna-
ni po kakovostnih vinih. Klet je ze-
lo velika, cca 25 m ali pet nadstro-
pij (ali še boljše podnadstropij) v sa-
mo globino, klet je oblikovana v
krogu. V njej so poleg betonskih ci-
stern tudi leseni sodi. Od tam pa smo
šle v drugo nadstropje v višino, kjer

Utrinki z mlina na Muri

imajo ravno tako v krogu narejeno sobo za
pokušino – degustacijo vin. Ko smo si vse
lepo ogledale, si privoščile prvovrstna vina
ter malo sira in kruha, smo se podale naprej
proti Veržeju. Tam smo zavili proti Mlinu na
Muri. To je res enkratno doživetje, ko stojiš
pri mlinškem kolesu na sami veliki Muri, ki
je tudi že vključena v obmejni pas z Madžar-
sko. Mlin melje, mlinar pa prodaja moko:
belo, črno, ajdovo, kakršno si pač zaželiš. Od
tu smo se odpeljale naprej do Rogaške Sla-
tine. V samem zdravilišču smo si nekoliko
potešile žejo. Pot smo nadaljevale do kraja,
ki je znan po izdelavi lončene glinaste po-
sode. Tam smo imele priložnost videti tudi
sam potek izdelave ter tudi samega nakupa
lončene posode. Nato nas je pot peljala do
mariborskih hribov, kjer smo imele na kmeč-
kem turizmu pozno kosilo. Že kar pozno v
noč smo se podale proti domu. Vožnja je bi-
la lepa, vendar tudi dolga in naporna. Ko smo
na koncu potegnile črto skozi celodnevno
potovanje, smo bile vse zelo zadovoljne, če-
prav smo bile tudi vse zelo utrujene. Tudi sa-
ma pokrajina je bila zelo lepa. Veliko je žita,
koruze, pese in tudi vinogradov. Ravno Ptuj-
sko polje je ena sam ravnina. O, kako je bil
lep pogled s Ptujске Gore. Drugi dan pa smo
zvedeli, da je toča uničila večji del pridelka.
Kakšna škoda.

Res je, povsod je lepo, vendar pa je do-
ma le najlepše. Mislim, da ne bi nobena za-
menjala s še tako ravnino svojega doma in
svojega kraja.

Marija Nučič

Romanje na Ptujsko goro

Dobrodošli v Dobrepolju

V zadnjem času je po zaslugi turističnega, športnega, kulturnega in drugih društev, pa tudi posameznikov, vse več slišati za Dobrepoljsko dolino. K vsem zaslužnim, ki poskušajo našo obično predstaviti navzven, lahko štejemo tudi podjetje EUROTOUR. Njegov direktor in voznik, Vinko Zabukovec, je v letošnjem poletju, točneje 29. junija, organiziral izlet v Dobrepolje in pripeljal k nam več kot 40 predsednikov in vodij upokojenskih društev ter klubov iz Ljubljane in širše okolice.

Mnogi med njimi so bili prvič pri nas. Gospod Piko, ki se kot predsednik Društva upokojencev Dobrepolje, pogosto srečuje z njimi, je povedal, da ga je že večkrat kdo vprašal, kje je vendar to Dobrepolje, če ga še na zemljevidu ni mogoče najti.

No, odslej bo teh zadreg konec. Vsaj za tiste, ki so se udeležili tega izleta. K boljši predstavi Dobrepoljske doline in njenih vasi je pripomogel avtobusni ogled pod vodstvom Ivana Grandovca. Še posebej pa so si ogledali lipov gaj in cerkev sv. Antona ter razstavo grafik Toneta Kralja v šoli na Vidmu. Ustavili so se tudi v Predstrugah, kjer so si ogledali laboratorij ENDOVITAL. Na koncu je sledil še zaključek s kosilom in družabnim srečanjem v Podkraju na Vidmu.

Mislím, da se ne motimo, če trdimo, da so bili udeleženci zadovoljni z izletom in počutjem v Dobrepolju, zato upamo, da to ni bil njihov zadnji obisk v teh krajih.

M. S.

Foto: Naš kraj

Piše: Konrad Piko

Iz Društva upokojencev

Spet se je nabralo nekaj novic, s katerimi bi vas rad seznanil. Gotovo vam je znano, da letos praznujemo 50-letnico obstoja Društva upokojencev Slovenije. Ustanovljeno je bilo 15. 12. 1946, teden upokojencev pa je bil v začetku julija. Vseh upokojencev je v letošnjem letu v Sloveniji 416400, od teh je 55% članov upokojencev.

Kar se tiče našega društva, pa tudi v poletnih mesecih ne miruje. 14. julija smo imeli peto sejo, na kateri smo obravnavali sprotne zadeve. Med te spada tudi nabava materiala za našo kuhinjo in ventilatorja v našem prostoru. Za našo kuhinjo smo izkopalí nasutega materiala in ometali. Sedaj pride na vrsto še izdelava in montiranje stenskih omaric in polic. Narediti pa bo treba tudi nova vrata in leseno steno, pregrado na hodniku, za kar bosta poskrbela in naredila Jože Rigler in Frenk Godec.

Upokojenci hodimo na izlete tudi v poletnih mesecih. 27. julija smo šli v Belo krajino. Vse je potekalo po predvidenem programu. Najprej smo si ogledali vas Gotenica na Kočevskem, ki je spomeniškega značaja, nato Kočevsko Reko, kjer imajo novo cerkev, prejšnja je bila porušena po drugi svetovni vojni. Tu smo se za krajši čas ustavili na kavi, nato pa smo se odpeljali proti Črnomlju. V Adlešičih smo si ogledali čipkarstvo, potem pa smo si lahko v trgovini Beti nakupili spodnje perilo. V vinski kleti v Metliki pa smo lahko pokusili pet vrst vina, za spomin pa je vsak dobil še kozarček za spomin.

Od tam smo šli na Suhor k g. župniku Francu Šifererju, kjer smo imeli kaj videti. Zmotili smo ga ravno pri zdevanju sena v kozolec. Ima devet glav goveje živine, od tega šest krav, za kar skrbita njegovi sestri, pa tudi za druga dela. Zelo lepo nas je sprejel in nas pogostil s svojim vinom in čajem. On pravi, da živimo z ljudmi za ljudi. Pri delu mu pomagajo še bratje in nečaki ter nečakinje, ki pridejo na dopust k njemu. Vinograda nismo videli, vendar je povedal, da ima 1500 trt. Ima vsa gospodarska poslopja kot vsak pravi kmet. Pri njem je, kot je bilo včasih. Skrbi ga, kdo bo prevzel posestvo. Sezidal je novo župnišče, ki zgleda kot kmečka hiša, nobenega razkošja ... Ko je bil še pri nas, je sezidal župnišče v Ponikvah. Tudi cerkev imajo zelo lepo, posvečena je sv. Jožefu. Vsak od nas se je želel kaj pogovoriti z njim, vendar nas je preganjal čas in morali smo naprej proti Dolenjskim Toplicam v Loško vas na kosilo. Tam smo se malo povesečili, nakar smo šli domov.

Bilo nas je kar za dva avtobusa. To je res lepo, da smo se zbrali v tako velikem številu. Bil je lep izlet, pa tudi vreme nam je bilo naklonjeno. Videli smo precej lepega, saj sta Dolenjska in Bela krajina zelo lepi.

Izlet na vinsko trgatév pa načrtujemo od sredine septembra naprej. Če se bomo odločili, bomo šli v Vipavsko dolino. O tem vas bodo še naknadno podrobno obvestili naši člani izvršnega odbora po vaseh.

Obremenitve okolja s hrupnimi dejavnostmi kamnoloma KPL Dobropolje

V dneh med 12.7. in 17.7. 1996 je Zavod RS za varstvo pri delu, Center za ekologijo, toksikologijo in varstvo pred sevanji, opravil obširnejše meritve in analize hrupa v naselju Predstruge. Njihov cilj je bil raziskava obremenitve prebivalstva s hrupom, še zlasti zaradi dejavnosti, ki so povezane z obratovanjem kamnoloma KPL Dobropolje. Meritve so bile opravljene z najmodernejšim instrumentarijem, pri ocenjevanju vpliva hrupa na okolje pa so bile upoštevane predvsem zahteve Uredbe o hrupu v naravnem in življenjskem okolju (Uredba A) ter Uredbe o hrupu zaradi cestnega ali železniškega prometa (Uredba B), ki sta bili objavljeni v Uradnem listu RS, št. 19/95. Uredba A med drugim predpisuje tudi mejne vrednosti hrupa posameznih virov in celotne obremenitve okolja v dnevnem (dnevna raven) in v nočnem času (nočna raven).

Preiskovalno območje ob kamnolomu je po svoji strukturi zelo heterogeno, saj se poleg individualnih stanovanjskih objektov (zlasti ob regionalni cesti) na njem nahajajo tudi proizvodno-trgovsko-obrtni objekti (žaga, mizarstvo), prisotne pa so tudi določene kmetijske dejavnosti. Glede na zahteve 4. člena Uredbe A, uvrstimo zato večino prizadetega območja v III. stopnjo varstva pred hrupom, to je trgovsko-poslovno-stanovanjsko območje, ki je hkrati namenjeno bivanju oziroma zgradbam z varovanimi prostori in obrtnim ter podobnim proizvodnim dejavnostim (mešano območje) ter območje namenjeno kmetijski dejavnosti.

Najpomembnejši vir hrupa na obravnavanem območju predstavlja cestni promet po regionalni cesti Rašica - Mlačevo, kamor je vključen tudi promet iz kamnoloma. Najpomembnejši viri vezani na obratovanje kamnoloma so poleg transporta materiala s tovornimi vozili še drobljenje, pikiranje in transportiranje drobljenca s trakovi na deponijo. Enkrat do dvakrat mesečno se vrši tudi razstreljevanje, ki pa v okviru teh meritev in analiz ni bilo zajeto, zato ga bo potrebno

analizirati naknadno.

Poleg kamnoloma predstavlja pomembnejši proizvodni objekt še žaga. V zvezi z njenim vplivom je najpomembnejše obratovanje ventilacije, oziroma izpuh žagovine na pokrito deponijo. Občasno je slišno tudi nakladanje in razkladanje lesa in vožnja nakladačev, kar pride zlasti do izraza pri stanovanjskih objektih takoj čez cesto. Slišen je tudi vpliv železniškega prometa na progi Ljubljana - Kočevje, ki pa je zelo redek in na splošno več prispeva h koničnim kot pa k ocenjenim ravnem hrupa. V manjši meri je prisoten tudi vpliv drugih dejavnosti (mizarstvo).

Glede na zahteve navedenih predpisov je hrup povezan z obratovanjem prometno - infrastrukturnih objektov potrebno obravnavati in ocenjevati posebej. Za prometni hrup so potrebne ugotovitve 7. člena Uredbe A, ki pravi, da dnevna in nočna raven hrupa, kot posledica obratovanja enega ali več obstoječih prometnih infrastrukturnih objektov, ne smeta na obravnavanem območju presegati ravni 69 dBA oziroma 59 dBA.

Za prizadeto območje nadalje predpisuje Uredba A omejitve 58 dBA za dnevno in 48 dBA za nočno raven, ko gre za vire hrupa, ki niso prometni infrastrukturni objekti, kar se nanaša na čiste dejavnosti kamnoloma, kot sta n. pr. drobljenje in pikiranje. Omejitve obstajajo v tem primeru tudi za 1% konice, in sicer 85 dBA v dnevnem in 70 dBA v nočnem času. V nočni čas štejemo obdobje med 22.00 in 6.00, v katerem pa kamnolom ne obratuje.

Obremenitve med 6.00 in 7.00 ter 19.00 in 22.00 se obravnavajo štirikrat oziroma za 6 dBA strožje kot v preostalem času.

Čeprav daje glavni prispevek k hrupu na obravnavanem območju cestni promet, ki se običajno obravnava enotno, nas je informativno zanimala ocena prispevka povezana samo z obratovanjem kamnoloma. Poleg tipičnih kamnolomskih dejavnosti kot so drobljenje, pikiranje in razstreljevanje, je, kot zna-

no, na kamnolom vezan tudi transport materiala s težkimi tovornimi vozili.

Med meritvami je bil kontinuirano spremljan časovni potek imisije hrupa posameznih virov in celotne obremenitve okolja. Opravljene so bile frekvenčne analize hrupa v realnem času in ustrezne statistične analize. Pri kratkotrajnih dogodkih, kot vožnja tovornih vozil, je bila merjena tudi ekspozicijska raven hrupa (SEL) in beležen delež tovornih vozil v oziroma iz kamnoloma.

Opravljene meritve in analize so pokazale, da obratovanje kamnoloma s svojimi dejavnostmi kot so notranji transport, drobljenje, pikiranje, obratovanje odpraševalne naprave in vpliv transportnega traku ne prekoračuje dnevne ravni hrupa, kakor tudi ne koničnih vrednosti. V času 7,5 urnega dnevnega obratovanja kamnoloma, je bila povprečna raven hrupa teh dejavnosti pred najbolj izpostavljenim stanovanjsko hišo (Predstruge 8) 55 dBA. V dosedanjih meritvah pa ni bil zajet vpliv razstreljevanja, ki ga bo potrebno analizirati naknadno.

Prav tako ni bilo zabeleženih prekoračitev maksimalno dovoljene ravni hrupa zaradi vpliva cestnega prometa, vključno s tovornimi vozili, ki prihajajo po pesek v kamnolom in ga odvažajo. Povprečna raven hrupa teh vozil tekom delavnika je znašala 62 dBA, celotnega prispevka kamnoloma pa 63 dBA.

Pri izračunu dnevne ravni hrupa pa je seveda potrebno upoštevati celoten dnevni čas, torej tudi čas, ko kamnolom ne obratuje. Zato je njegova dnevna raven za dober decibel nižja od zgoraj navedenih vrednosti.

Natančnejše analize nočnega hrupa v okviru te naloge niso potrebne, ker takrat kamnolom ne obratuje.

Iz tega je razvidno, da daje glavni prispevek k obremenitvi okolja s hrupom kamnoloma vožnja težkih vozil. Vendar pa je hrup tovornih vozil povezanih s kamnolomom znatno nižji od celotnega obstoječega hrupa, h kateremu največ prispeva preostali promet in druge hrupne dejavnosti. Razlika ob delavnikih je 4 - 7 dBA, kar pomeni, da prispevajo vozila iz kamnoloma le 20 - 40% k celotni zvočni energiji, ki obremenjuje okolje. Širše in dolgoročno gledano pa je ta prispevek kamnoloma še manjši, ker se navedene vrednosti nanašajo na najbolj izpostavljen objekt, in to ob delavnikih. Ostali stanovanjski objekti so s hrupom kamnolomskih dejavnosti manj obremenjeni, pa tudi dolgoročno povprečje je manjše, ker kamnolom ob sobotah, nedeljah in praznikih ne obratuje.

mag. Ferdinand Deželak, dipl.ing.

OBRATOVANJE KAMNOLOMA

Varnosti še ni

21. avgusta, dober mesec in pol po eksploziji v kamnolomu, ki je povzročila poškodbe na objektih, so nas vaščani Predstrug obvestili, da je ob miniranju tisti dan ob 11.50 ponovno priletelo kamenje na dvorišče med Gačnikovo in Draženovičevo hišo. Po prijavi so prišli na ogled inšpektorji in ugotovili, da je bil kamen, ki so ga našli, velik 8x5x3 cm, poškodb pa na srečo ni bilo. Predstavniki podjetja za miniranje in vrtanje so se po tem dogodku obvezali, da bodo v prihodnje še povečali tehnične varnostne ukrepe.

Eden od vaščanov, Janez Gačnik (st.), ki je bil ob tem dogodku doma na balkonu, pa je za Naš kraj povedal naslednje:

“Odločil sem se, da bom vedno, če bo le možno, z videokamero snemal miniranje v kamnolomu. Tako sem v sredo med 11. in 12. uro, ko je dogovorjen čas za miniranje, snemal z domačega balkona. Po eksploziji sem zaslišal nekaj takega, kot da bi v bližino priletelo kamenje, vendar videti nisem mogel ničesar. Ko sem prišel na dvorišče, je soseda potrdil mojo domnevo. Rekel mi je,

da je spet priletel kamen, vendar ga ne more najti med zelenjem. Vendar ga dolgo ni bilo treba iskati. Takoj, ko smo ga našli, smo obvestili gospoda Drobniča, ki je javil naprej. Prišli so inšpektorji in župan in po ogledu napisali zapisnik o dogodku.

Obenem pa bi rad povedal še tole: 13. avgusta smo vaščani Predstrug dobili podatke o meritvah hrupa, kot je bilo zahtevano, medtem ko rezultatov meritev prahu do zdaj še nismo dobili. Kar se tiče rezultatov meritev hrupa, z njimi nismo zadovoljni in se z njimi ne strinjamo, ker niso bili upoštevani vsi faktorji, ki se nanašajo na obratovanje kamnoloma. Zahtevali bomo ponovne meritve, s temi nikakor nismo zadovoljni, hrup se lahko meri tako ali drugače. Prepričan sem, da je bilo več decibelov, kot je dovoljeno. Zelo me zanima, na osnovi česa je inšpektor izdal ponovno dovoljenje za miniranje.”

Vaščani Predstrug so se 21. avgusta zbrali na sestanku vaške skupnosti, na katerem so se seznanili z rezultati meritev hrupa, prišlo pa je tudi do določenih dogovorov in zahtev.

M. S.

niso opravljali vrtalnih del in miniranja, zato vaščani zahtevajo, da se upošteva tudi to.

4. Pri vsipu materiala v vsipni jašek in pri pikiranju pride do izrazito močnih in motečih tonov, kar pa pri izračunu hrupa ni bilo upoštevano.

- Cesta po mnenju vaščanov ni zadovoljivo očiščena, ker se material pri čiščenju samo porine ob rob cestišča;

- Opozorilne table in tudi ograja okrog kamnoloma, kar je zahteval republiški rudarski inšpektor, niso nameščene;

- vaščani niso zadovoljni z miniranjem, ker je še vedno čutiti precej tresljajev, želijo uradne podatke o meritvah seizmike;

- KPL in občina Dobropolje naj obveščajo predsednika vaške skupnosti o sklicu sestankov najmanj dva dni pred sestankom, da se lahko pridobi sklepe vasi (nazadnje so predsednika vaške skupnosti obvestili eno uro pred sestankom);

- Vaščani so odločno proti podaljšanju delovnega časa in delu ob sobotah, ker hočejo vsaj malo miru;

- Vaščane zanima, kaj se dela na dolgoročnem sklepu zapiranja oz. premestitve kamnoloma.

Na sestanku je bil imenovan odbor, ki bo vnaprej spremljal problematiko kamnoloma, se udeleževal sestankov in obveščal vaščane, v katerem so poleg sveta vaške skupnosti še: Janez Gačnik, Janez Gačnik (ml.), Jožica Fabjan in Majda Samec.

Dogovorjeno je bilo še:

- G. Drobnič se dogovori na Republiškem rudarskem inšpektoratu za sestanek in možnost vpogleda v prijavo javnemu tožilcu, ker vaščanom še vedno ni znan vzrok razmeta, zanima pa jih tudi, kaj je KPL naredilo, da jim je dovoljeno miniranje.

- Odbor bo organiziral okroglo mizo o problematiki obremenjevanja okolja.

*Predsednik vaške skupnosti:
Anton Drobnič*

Izvečki iz zapisnika vaške skupnosti Predstruge

Sestanek je bil 21.8.1996 in se ga je udeležilo 18 vaščanov. Obravnavana je bila problematika obratovanja kamnoloma. Najprej je predsednik vaške skupnosti g. Anton Drobnič seznanil vaščane z dogodki, ki so sledili po zaprtju kamnoloma. V razpravi, ki je sledila, so bile podane naslednje pripombe:

MERITVE HRUPA

Rezultati meritev hrupa niso realni, ker pri meritvah niso bili upoštevani vsi dejavniki povezani z obratovanjem kamnoloma. Vaščani

zahtevajo, da se pri naslednjih meritvah hrupa upošteva še naslednje:

1. Dejanski obratovalni čas je 9 ur, saj obratujejo od 6. - 15. ure, in ne 7,5 ur, kot je upoštevano pri sedanjih meritvah, zaradi česar je povprečna dnevna obremenitev s hrupom nižja.

2. Pri obremenitvi območja s hrupom naj se upoštevajo vsi faktorji, tudi promet težkih tovornih vozil iz kamnoloma, saj je posledica obratovanja kamnoloma.

3. V času izvedbe meritev v kamnolomu

*Dopisujte
glasilo*

Naš kraj

OBVESTILO

Zaradi nemotene in pravočasno priprave glasila Naš kraj vas obveščamo, da bomo objavljali samo tiste prispevke zunanjih dopisnikov, ki jih bomo dobili v uredništvo pravočasno, to je do roka, ki ga vsakokrat objavimo v našem glasilu. Če ta ni posebej objavljen, velja do 20. v mesecu. Prispevki, ki jih bomo dobili kasneje, bodo objavljeni v naslednji številki.

Spoštovane dopisnike prosimo, da to z razumevanjem upoštevajo od naslednje številke dalje. Izjema bodo lahko le posamezna poročila o aktualnih dogodkih, ki jih pripravlja uredništvo.

Urednica

Vprašanje kamnoloma je večplastno – drugič

Članek gospoda župana v posebni izdaji glasila Naš kraj "Vprašanje kamnoloma je večplastno" terja pojasnilo njegovih izjav, s katerimi želi zavesti širšo dobrepoljsko javnost in prikazati vaščane Predstrug kot nergače, ki ne poznajo demokratičnega komuniciranja.

Gospod župan je že v uvodu priznal, da je bil problem kamnoloma izpostavljen skoraj na vsaki seji občinskega sveta; bil je prisoten tudi na sestankih vaške skupnosti, kjer se je razpravljalo o kamnolomu. V oktobru 1995 so ga vaščani poklicali, da bi prišel v Predstruge in videl, kako se pravi iz kamnoloma, pa žal ni imel časa. Komunalno podjetje Ljubljana ni realiziralo zahtev vaščanov iz leta 1993. Tudi v dolgoročnih in srednjeročnih planih bivše občine Grosuplje je bilo zapisano, da se izdelava poseben ureditveni načrt za območje kamnoloma, pa nič od tega. Sprašujem gospoda župana, kakšne demokratične metode bi morali še uporabiti vaščani?

S strani vaščanov so bile do tega dogodka uporabljene vse možne demokratične metode, ostala je le še skrajna prisila in zaprtje kamnoloma. Krivdo za zaprtje kamnoloma lahko pripišete Komunalnemu podjetju Ljubljana in pa samemu sebi, gospod župan, ker poprejšnjih opozoril vaščanov niste obravnavali z vso potrebno resnostjo. Morda do tega dogodka sploh ne bi prišlo, če bi pravočasno pristopili k problemu.

Zakoni s področja varstva okolja in urbanizma vključujejo sodelovanje prebivalstva z namer-

nom, da se zagotovi ustavna pravica do zdravega in čistega življenjskega okolja in zmanjšajo nasprotja med tistimi, ki odločajo in obremenjujejo okolje, in tistimi, ki nosijo posledice. Vključena je tudi lokalna oblast, ki naj bi usklajevala različne interese. Če prebivalci sodelujejo pri okoljevarstvenih vprašanjih in odločajo skupaj s predstavniki gospodarstva in lokalne skupnosti, je mnogo večja verjetnost, da bo razvoj potekal skladno z ekološkimi načeli in zadovoljstvo vseh strani.

Gospodu županu tudi ni všeč način komuniciranja posameznikov. Kakšno komuniciranje pa ste pričakovali od ljudi, ki so bili v življenjski nevarnosti? Marsikdo je bil presenečen tudi nad našim komuniciranjem, čeprav niste bili življenjsko ogroženi, le vaša čast je bila malo prizadeta.

Geološki zavod iz Ljubljane, ki izvaja miniranje, je po mnenju njihovega direktorja in gospoda župana, najbolj usposobljeno podjetje v Sloveniji. Da to podjetje le ni tako strokovno, dokazuje še en njihov "spodrsrlaj", ko je ravno tako v mesecu juliju prišlo do smrtne žrtve pri vrtnanju v kamnolomu Razdrto, o čemer ste lahko brali v časopisih.

Za gospoda župana je seveda najbolj sporna dolgoročna zahteva vaščanov Predstrug, da se začne postopek za pridobitev nove lokacije in istočasno postopek za zapiranje kamnoloma. Sklep je sprejel občinski svet in Komunalno podjetje Ljubljana, občina pa naj zagotovi novo lokacijo za preemestitev kamnoloma. To bi bila idealna rešitev za: KPL, ki

se zaveda bližine naselja in ne-nehnih konfliktnih situacij, vaščane Predstrug, občane Dobrepolja, ki bi še naprej imeli poceni pesek, občino Dobrepolje, kateri so pomembni prihodki od kamnoloma, pa tudi zaposleni bi obdržali delovna mesta.

Zakaj torej gospod župan temu nasprotuje in išče vse mogoče neargumentirane razloge?

V letu 1993 je bila izdelana raziskovalna naloga "Ocena stanja in vrednotenje ležišč gradbenega kamna v občini Grosuplje", kjer je geološko raziskanih več perspektivnih ležišč gradbenega kamna v Dobrepolju. Verjetno obstajajo še druge raziskave iz obdobja, ko se je ta kamnolom odpiral, kot vedo povedati starejši vaščani. Že takrat je bila možna še druga lokacija, ki bi bistveno manj vplivala na naselje, ki pa žal zaradi takratnega totalitarnega sistema, ki ni upošteval volje krajanov, ni bila izbrana. V Sloveniji se je v zadnjih letih že več kamnolomov preselilo iz neposredne bližine naselij na bolj primerne lokacije. Tudi v Dobrepolju bi morali storiti vse, da se to realizira. Ekonomska analiza ne more biti samo kratkoročna, saj je izkoriščanje kamnoloma dobičkonosno v kratkem času, na dolgi rok pa vsa bremena brezobzirne izrabe padejo na celotno družbo oziroma v tem primeru na občino. Dolgoročni stroški bodo verjetno višji od trenutne gospodarske koristi, bremenili pa bodo vse občane Dobrepolja. Izračunajte, koliko bo stalo popravilo ceste, ki se vsakodnevno uničuje zaradi težkih tovornih vozil iz kamnoloma. Gospod župan! Ne glejte samo trenutno stanje na občinskem žiro računu!

O županovih težah "zaprimo vse, kar povzroča ropot", ki se po županovih trditvah širijo pred-

vsem v Predstrugah, pa samo tole:

Tiste dejavnosti, ki sodijo v naselje in delajo po predpisih gotovo niso na udaru. Gospod župan se strinja, da naj delajo vsi po predpisih. Tudi mi kot vaščani ne zahtevamo nič drugega kot spoštovanje zakonov in predpisov, ki so v veljavi in jih morajo povzročitelji obremenjevanja okolja spoštovati, če hočejo obratovati. Saj smo končno vendar "demokratična država", kjer veljajo zakoni in tudi pravice državljanov za vse, ne le za nekatere, kot je bilo v prejšnjem sistemu. Ustavna pravica nas državljanov pa je tudi pravica do zdravega in čistega življenjskega okolja. Gozdarski obrat je res na udaru, pa ne zaradi nevoščljivosti, kot govori gospod župan, ampak zaradi drugih tehničnih razlogov, ki so njemu že dolgo poznani. Meritve hrupa v gozdarskem obratu so kar precej presegle dovoljeno raven že pri obstoječem obratovanju, pa tudi prometna in požarna varnost na tem prostoru je zelo slabo urejena oziroma ni v skladu z nobenimi predpisi. Še enkrat poudarjam, da ne zahtevamo zapiranja (gospod župan pretirava), ampak obratovanje po predpisih, kar večkrat poudarja tudi gospod župan v svojem članku, le da si jih po svoje razlaga.

Zelo pozitivno za občino bi bilo da bi se obrnila do občanov za nasvete in sugestije ne samo v primeru kamnoloma, ampak tudi v drugih primerih, na primer: "Kaj menite o uvedbi nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča?", katerega ste hoteli pred kratkim uvesti ne glede na mnenje občanov.

Majda Samec

Ni nam vseeno, kaj se dogaja v Predstrugah

Posebna izdaja informativnega glasila občine Dobropolje Naš kraj v juliju 96 je bila posvečena dvema alarmantnima dogodkoma v naši dolini, to je stečaj ISKRE - stikalni elementi ter eksploziji v kamnolomu. Oboje se je dogodilo v Predstrugah, relativno majhnem naselju, tranzitni vasi med severnim in južnim delom naše občine, cestnim in včasih tudi železniškim križiščem, ki je dodobra razburkal večino občanov, v sicer nekoliko mirnejših dopustniških mesecih. Kot avtorica tega zapisa želim reči nekaj besed na to temo.

Nesmiselno je teoretizirati in razpravljati o zadevah, ki so že "umrle". Pa vendar! Stečaj kate-rekoli firme predstavlja zadnji, upam si reči dokončni stadij nekega poslovanja in kljub morebitnemu trudu "še živih" kadrov v bivši firmi se poskusno oživljanje tehnoloških procesov skoraj nikoli povsem ne vrne v primarno dejavnost. Dobropoljska ISKRA je nedvomno imela zanimiv program procesne tehnologije, ki je bila nekaj desetletij avtonomna ne le na Slovenskem, ampak širšem jugoslovanskem trgu. Stremeti bi bilo potrebno po hitrem, ekspanzijskem tehnološkem suportu, razvoju in osvajanju novih programskih sklopov in opuščati tržno nezanimive artikle, kar se je nedvomno pokazalo pri izgubi jugo tržišč. Ob tem pa bi bilo potrebno postoriti še marsikaj in vodilna struktura bi morala biti gonilna sila celotnega "aparata", ki zna teamsko poskrbeti za celoten poslovni nivo tako, da se vsak zaposleni v njem čuti koristnega. Samo z znanjem, doslednostjo, poštenim odnosom do sistema ter korektnim ponašanjem do sodelavcev se rodi uspešen delovni kolektiv, ki zna in zmore preživeti tudi "hude" čase. Ker sem bila v Iskri tudi jaz zaposlena šest let, dobro poznam "notranjo atmos-

fero", ki ni nudila osnovnih stvarjalnih pogojev, zato sem jo zapustila. Podobno so verjetno čutili tudi mnogi tehnologi Iskre, vsi domačini, ki so jo množično zapuščali, čeprav so se v njej zaposlili tudi zato, da bi prispevali in vnovčili svoje znanje v bližini svojega doma, pa so se zaradi poznejših spoznanj v Iskri odločili za službovanje v oddaljenih krajih.

Škoda, da velikih konjunkturalnih časov v 70-80 letih in dobrih poslovnih rezultatov vodstvo Iskre ni reinvestiralo v proizvodno tehnologijo, ampak so se viški prisluzenih sredstev odvajali v Center Iskre, Ljubljana ter občinske sklade. Škoda, Iskra je bila za premnoge Dobropoljce osnovni vir dohodka, mnogim dodatna možnost za preživetje, ves čas so zaposleni v neposredni proizvodnji pridno delali in čakali, da se bodo zadeve le kako uredile, vendar je bilo v preteklosti laično povedano, premalo storjenega za "dobro in ponovljivo" kvaliteto izdelkov, katera se ne dosega s pomočjo "človeških rok", ampak primerne proizvodne tehnologije. K vsemu temu pa so nedvomno pripomogli tudi izredno težki tranzitni politično-družbeno gospodarski časi, ki rušijo vse, kar je neprofitabilno.

Drugo še živo podjetje v Predstrugah je kamnolom, ki je gotovo profitabilno. Menim, da je župan g. Jakopič v svojem prispevku "Vprašanje kamnoloma je večplastno" analitično opredelil to podjetje iz več zornih kotov in v bistvu nimam k temu nič dodati in se z njegovimi ugotovitvami strinjam. Normalno je tudi ogorčenje vaščanov, saj bi verjetno podobno storili tudi drugi, če bi bili na njihovem mestu. Vse premalo se zavedamo svojih pravic, da bi morale biti odločitve demokratične ter osnovane na naših mnenjih, sugestijah ter idejah. Osnova za to pa je

naše strpno in kulturno obnašanje. Povedati bistvo ob pravem trenutku in kraju ter se izogibati vsesplošnega kritizerstva, kritik brez argumentov, naj bi bilo vodilo ne le občanov naše občine, temveč vseh Slovencev!

Kamnolom bi moral brezpogojno delovati po kvalitetno najoptimalnejši tehnologiji, ki bi omogočala ekološko in varnostno še sprejemljivo delovanje, kolikor je to mogoče ob dejstvu, da je kamnolom del naselja. Glede dejstva, da kamnolom v sedanjih obliki deluje že več kot dve desetletji, pred tem pa je nekaj desetletij delovala apnenica, in vedenju, da je v Predstrugah avtohtonih prebivalcev cca le polovica, se sprašujem, kdaj je prišlo do "asimbioze" vaščanov in delovanjem podjetja kamnolom?! Zakaj ni bilo pravočasnih reakcij v vodilnih strukturah bivših KS, saj je znano, da je bil predsedujoči v KS Videm dolgo let ravno vaščan vasi Predstruge, ki so mu bili aktualni problemi kamnoloma gotovo najbolj prezentni? V času, ko je vodstvo kamnoloma ekspanzijsko širilo

dejavnost, bi bil najprimernejši trenutek za pogovor in dogovor "o še sprejemljivem" delovanju kamnoloma. Vsa opozorila vaščanov so bila prezrta, bivša vodstva KS se verjetno niso resno ukvarjala s to zadevo. Žal je tako, da nas na realna tla postavi šele šokantni dogodek. Silovito miniranje v začetku julija 96, ki je k sreči povzročilo le materialno škodo, nas mora strezneti vse.

Osebo sem proti zaprtju kamnoloma. Zavedati se moramo, da bi bila to v tem trenutku najenostavnejša odločitev, vendar ne pozabimo, kako hitro lahko nekaj ukinemo, podremo in koliko truda, volje in znanja in sredstev je potrebno za aktiviranje nečesa novega! Občinska uprava mora skupaj s predstavnikom vasi pri odgovornih v kamnolomu striktno in brezpogojno zahtevati, da pričnejo delovati po pogojih, ki so jih postavili vaščani Predstrug in kateri so bili potrjeni tudi na izredni seji občinskega sveta.

Tina Shawish

O medsosodskih odnosih

Zelo pogosto lahko zasledimo po časopisih, kako je s sosedskimi odnosi v tem ali onem kraju. No, da bodo tudi v Dobropolju lahko malo več zvedeli o naših odnosih v vasi Podgorica, sem se namenila napisati nekaj vrstic.

Ravno, ko smo napeljali žico, da bi drugi dan speljali trto - znak življenja, si je moral nekdo, ki mu je bilo to tako napoti, vzeti toliko časa, da je preplezal svojo ograjo z vedrom kisline ter priti do naše trte ter jo zelo močno politi. Znaki so vidni še danes, tako na trti, ki je samo še del suhih vejic, kot tudi na zemlji okoli nje. Pa tudi, ko je plezal čez ograjo, se mu je kislina polila. Ob ogledu kriminalista iz grosupeljske policijske postaje je vrečka, v katero je dal vzorce

vpričo njega in mene, spreminjala barvo. Malo naprej od te trte je okno v shrambo, ki je samo zamreženo. Še naprej pa je hlev z živino in krmo. Tako da ne bi kdo mislil, da je ta prišel le zaradi trte.

Tako se zgodi samo nekomu, ki ima dobrega soseda, ki ima manj prostora okoli svojega doma. Če ne znaš nagajati drugače, pa začneš še s strupi. Kot je dejal g. kriminalist, kaj takega v svoji praksi še ni videl, pa tudi, da to vsekakor je za v javnost in v poduk tistemu, ki si je drznil kaj takega storiti. Sicer pa se pravica vedno izkaže, kot se tudi storilca kaj kmalu najde.

Marija Nučič

Dolgoročna lokacija nove komunalne deponije za občine Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica

Vprašanje, kdaj do nove medobčinske komunalne deponije postaja vse bolj aktualno, sorazmerno bližini roka, ko poteče obratovalno dovoljenje deponiji na Stehanu, to je 1.5.1997. Kaj je do sedaj že narejenega in katere aktivnosti so v teku?

Javno komunalno podjetje Grosuplje je z vsemi tremi občinami spomladi letošnjega leta podpisalo pogodbo o pripravi predhodnih in izvedbenih del za novo centralno deponijo komunalnih odpadkov. Pri iskanju lokacij in izgradnji nove deponije pa bomo upoštevali evropske standarde, kar pomeni minimalno oddaljenost od naselij, ki znaša vsaj 300 m, vodotesno tesnjenje dna deponije in popolni zajem ter odvoz izcednih voda.

Do danes smo skupaj z zunanjimi institucijami in posameznimi strokovnjaki – poznavalci lokalnih značilnosti proučili hidrološke razmere in geološko sestavo tal na potencialnih območjih in ob upoštevanju še drugih makrolokacijskih kriterijev kot so poseljenost – oddaljenost naselij od lokacije deponije, lege deponije glede na večja urbana območja – dolžina transportnih poti in prometne dostopnosti opredelili tri potencialne lokacije, ki so primerne za gradnjo deponije. Vse tri so gozd in ležijo ob stari regionalni cesti Grosuplje - Višnja Gora.

Prva lokacija "Špaja dolina", ki je primerne za gradnjo deponije leži na meji med občinama Ivančna Gorica in Grosuplje, obsega pa dva kraka zgornjega dela Špaje doline. Dno dolin je pokrito z glinenimi nanosi – vodonepropustna do slabo vodo propustna tla, lokacija nima vpliva na varovana območja vodnih virov, ugodna prometna dostopnost in zadostne kapacitete za dolgoročno lokacijo, primerna reliefnost za gradnjo deponije.

Druga lokacija "Mačkovka - Gavge" leži vzhodno od lokacije Špaja dolina na drugi strani prevala, kjer poteka regionalna cesta in predstavlja tudi razvodnico vodoizbirnega območja. Dno doline je slabo vodoprepustno - glineni in gruščeni nanosi, lokacija leži v širšem – vplivnem območju zajetja Gavge za Veliko Loko. V primeru izbora te lokacije bo potrebno zagotoviti nadomestni vodni vir, sicer pa ima lokacija ugodno prometno dostopnost, primerno reliefnost in zadostno prostornost.

Tretja lokacija "Brce" predstavlja jugozahodno pobočje hriba Brce med regionalno cesto Grosuplje – Višnja Gora in krajevno ce-

sto na Spodnje Brezovo, na severovzhodni strani pa sega do razvodnice, ki poteka nekako po meji gozda in ostalih kmetijskih površin. Pobočje hriba je prekrito z bogatim glinenim nanosom – vodonepropustna do slabo vodopropustna tla, lokacija nima vpliva na varovana območja vodnih virov.

Dodatne mikrolokacijske preveritve (po-

drobnejši izračuni kapacitet, idejne rešitve konstrukcij posameznih deponij s faznostjo izgradnje, možne rešitve odvodnjavanj izcednih vod, odplinjevanje, dostopnosti ipd.) so v proučevanju. Do meseca septembra, ko bodo potekale predstavitve lokacij širši javnosti (krajevnim sredinam in občinskim svetom), bodo opravljeni tudi informativni razgovori z lastniki zemljišč.

Ocenjujem, da kljub časovni stiski potekajo priprave za novo komunalno deponijo dovolj hitro, da bo možno v letošnjem letu določiti dolgoročno lokacijo. Obljuba bivše občine Grosuplje, da v letu 1997 prekine odlaganje na Stehanu in prostorska omejenost obstoječe lokacije – deponija, bo namreč zadovoljena skladno z ureditvenim načrtom, nam določata čas in naloge za čim hitrejši izbor in izgradnjo nove deponije.

*Javno komunalno podjetje Grosuplje
v.d. direktor Janez Skarlovnik*

Ali so azbestno cementne cevi zdravju škodljive?

Zadnje čase se veliko govori o azbestu, njegovi uporabi in škodljivosti za zdravje. Ker o azbestu pravzaprav ne vemo veliko in med prebivalci krožijo govorice o nevarnostih, ki jih prinaša splošna uporaba azbesta, podajamo nekaj osnovnih podatkov in ugotovitev. Azbest je vlaknasta snov iz skupine vlaknastih silikatov, ki imajo komercialno uporabo zaradi svojih visokih nateznih trdnosti, odpornosti na vročino in kemikalije predvsem v gradbeništvu (izolacije, tesnila, azbestni papir in lepenka, azbestno cementne cevi za vodovode in kanalizacije, krovne plošče in drugi izdelki) ter v industriji avtomobilov pri izdelavi zavor. Azbest se nahaja v več kot 3000 izdelkih.

Azbest se deli v dve skupini: serpentinsko in amfibolno. V serpentinsko skupino spada krizotilni azbest, ki se uporablja pretežno za proizvodnjo azbestno cementnih cevi. Azbestno cementne cevi so se začele uporabljati v začetku tega stoletja. Težko je dobiti natančne podatke o tem, koliko azbestno cementnih cevi je bilo do sedaj narejenih in vgrajenih, po podatkih iz tuje literature je v obratovanju več kot 2,5 milijona kilometrov azbestno cementnih cevovodov, predvsem na področju tranzita vode za pitne in namakalne namene ter odvajanja odpadnih in padavinskih voda.

Pri nas so pričeli vgrajevati azbestno cementne cevi v začetku padesetih let tega stoletja. V občini Grosuplje se je v sisteme za oskrbo naselij s pitno vodo do leta 1980 vgradilo:

- na vodovodni sistem Šmarje 4600 m azbestno cementnih cevi,
- na vodovodni sistem Grosuplje 19500 m azbestno cementnih cevi,
- na vodovodni sistem Stična 45000 m azbestno cementnih cevi,
- na vodovodni sistem Dobropolje 16700 m azbestno cementnih cevi.

Po letu 1980 se je prenehalo z vgrajevanjem azbestno cementnih cevi za potrebe pitne vode, vgrajevale pa so se še za odvajanje odpadnih voda, od leta 1994 pa se tudi za to področje ne vgrajujejo več.

Azbestno cementne cevi so po opustitvi na področju pitnih voda zamenjale litoželezne in PVC cevi pri večjih presekih ter PE-cevi iz trdega polietilena pri manjših presekih. Na področju kanalizacij pa se sedaj vgrajujejo pretežno specialne betonske cevi z mufo in PVC cevi za zamočvirjena zemljišča. Azbestno cementne cevi so slabo odporne na kislinsko korozijo, bodisi zunanje zemljine, ki obdaja zakopano cev, kakor tudi medija, ki se pretaka po njih. Ob kislinski koroziji pride do raztapljanja in cepitve vlaken, ta vlakna potujejo z medijem do končnega uporabnika.

O vplivu azbesta na zdravje je bilo do sedaj že veliko napisanega in povedanega. Mikroskopsko majhna azbestna vlakna delujejo fibrogeno in kancerogeno, če pridejo v telo po dihalnih poteh. V prvem primeru povzročijo zavezivljanje pljuč in porebrne mrežne. To obolenje ima dolgo latenčno dobo in ga ni mogoče takoj dokazati, možno pa je

reči, da ob dolgotrajni izpostavljenosti vdihavanja azbestnih vlaken pljuča izgubijo svojo elastičnost, otrdijo, njihova občutljivost se občutno zmanjša. To zavezivljenje imenujemo z drugim imenom tudi azbestoza. Azbest deluje tudi rakotvorno; najpogostejša oblika raka, ki se pojavlja pri rizičnih skupinah, je pljučni rak in rak porebrne mreže.

Druga možnost vnosa azbestnih vlaken v telo je spitno vodo v gastrointestinalni trakt – prebavila. Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je raziskavam vnosa azbestnih vlaken v telo preko pitne vode namenila veliko pozornosti. Iz rezultatov je razvidno, da azbest, ki pride v organizem s pitno vodo, ne predstavlja nobene merljive nevarnosti za zdravje. To dokazujejo tudi epidemiološke študije, ki niso potrdile hipoteze o porastu rizika zaradi malignih obolenj.

Številni rezultati raziskav ne morejo dokazati vpliva azbestnih vlaken, ki prihajajo v organizem s pitno vodo na človeško zdravje.

Zaradi vsega navedenega ni prišlo do prepovedi uporabe azbestno cementnih cevi za potrebe transporta pitne vode, dano je bilo le priporočilo, da se v primeru, če so vode ali zemljine agresivne, stena cevi premaže z internim premazom.

Voda testirana po standardu AW-WAC 400-77, se glede na določen indeks agresivnosti (AI) smatra kot:

- zelo agresivna pri vrednosti $AI < 10,0$;
- srednje agresivna pri vrednosti $10 < AI < 11,9$,
- neagresivna pri vrednosti $AI > 12,0$.

V prvem primeru ni dovoljena uporaba azbestno cementnih cevi, v drugem primeru je dovoljena uporaba avtoklaviranih azbestno cementnih cevi, v tretjem primeru je dovoljena uporaba tudi tistih cevi, ki niso izdelane po avtoklaviranem postopku.

Na notranjo steno se nanašajo epoksidni premazi debeline 100 - 300 mikro metrov. Ti premazi imajo ateste o neoporečnosti pitne vode. Premaz v osnovi imobilizira vlakna v azbest cementu in preprečuje emisijo v tekoči medij.

V Javnem komunalnem podjetju Grosuplje že od leta 1980 ne vgrajujemo azbestno cementnih cevi v vodovodne sisteme. Zaradi dotrajanosti in posledično velikega števila okvar obstoječe cevovode zamenjujemo po načrtu porabe amortizacije z litoželeznimi in polietilenskim cevovodi. Zaradi kar precejšnje dolžine azbestno cementnih cevovodov bo trajalo še precej časa do popolne opustitve teh cevovodov. S povečanjem proračunskih sredstev za obnove dotrajanih in azbestno cementnih cevovodov bi ta čas lahko tudi skrajšali.

Viri: Javno komunalno podjetje Grosuplje
Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana

Vodja službe komunalne oskrbe
Tomaz Rigler

Nasveti policije pred začetkom šolskega leta

Mesec avgust je čas, ko tečejo priprave na pričetek novega šolskega leta. V priprave so vključene šole, sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in policijske postaje. Pri tem imamo v mislih prometno varnost. Otrokom in njihovi prometni varnosti morajo namenjati pozornost skozi celo leto, tistim, ki prvič stopajo na poti, ki jih vodijo v šolo, pa zlasti v prvih dneh. Policisti to delajo s celo vrsto načrtovanih aktivnosti, med katere sodi tudi posredovanje nasvetov staršem, vsem udeležencem v prometu, vzgojiteljem in predvsem otrokom. Te nasvete vam posredujemo danes.

HOJA OTROK

1. Otroci praviloma ne smejo hoditi po vozišču in ne postajati na njem.

2. Na poti v ali iz šole morajo biti predhodno seznanjeni o varnih poteh. Starši prehodijo varne poti z otrokom in mu dajejo zgled.

3. Predno gre otrok čez vozišče, naj pogleda in se prepriča, ali ne prihaja kakšno vozilo.

4. Vedno naj pogleda trikrat (levo in desno in ponovno levo). Otrok naj z dvigom roke nakaže, da namerava čez cesto.

5. Samo viden prehod za pešce je je mesto, kjer otrok lahko prečka vozišče.

6. Ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti morajo otroci med hojo nositi na vidnem mestu odsevna telesa (kresničko).

7. Otroci, ki obiskujejo malo šolo ali prvi razred osnovne šole, morajo nositi poleg kresničke tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

8. Otroci, ki obiskujejo vzgojnovarstveni zavod, morajo imeti na poti spremstvo osebe starejše od 14 let.

9. V izjemnih primerih lahko vrtec po predhodnem posvetovanju s starši in na njihov pisni zahtevek, dopusti znižanje starostne meje osebe za spremstvo.

10. V tem primeru pa so starši v celoti odgovorni za varnost otroka na poti v vrtec ali na poti domov.

11. Samo na cesti, ki nima pločnika, smejo otroci hoditi po skrajnem levem robu vo-

zišča, in to drug za drugim.

OBVEZNOST VOZNIKOV

1. Nikoli ne oviraj pešcev, ki so že stopili na prehod za šesce, zato vedno vozi z zadostno zmerno hitrostjo.

2. Če vidiš ob prehodu za pešce otroke, stare in onemogle ali invalide, vedno ustavi vozilo in jih pusti mimo.

3. Po cesti, na kateri so luže, prilagodi vožnjo tako, da ne škropiš pešcev, voznikov koles z motorjema ali kolesarjev.

4. Nikoli ne sekaj skupine otrok ali kate-regakoli drugega organiziranega sprevoda, ki se premika po vozišču.

5. Ne zapelji na zaznamovani prehod za pešce, kadar je očitno, da bi moral na njem ustaviti.

6. Vedno zmanjšaj hitrost:

a) ko pripelješ do kraja, kjer je postavljen prometni znak "otroci na cesti";

b) pred zaznamovanim prehodom za pešce;

c) na delu ceste, po katerem hodi veliko pešcev, še posebej, če so na cesti otroci, invalidi in slabotne osebe.

PREVOZI OTROK

1. V vozilu lahko vozite le toliko otrok, kot je navedeno v prometnem dovoljenju.

2. Za manjše otroke priporočamo vgradnjo in uporabo posebnih otroških sedežev.

3. Otroci naj uporabljajo varnostne pasove tako na sprednjih kot na zadnjih sedežih, ne glede na starost.

4. Otroci do 12. leta naj bodo potniki le na zadnjih sedežih.

5. Majhni otroci lahko vozijo kolo le v spremstvu odrlih oseb.

6. Samostojno vožnjo koles in koles z motorji jim starši lahko dovolijo šele potem, ko pridobijo potrdilo o znanju cestnoprometnih predpisov.

7. Med vožnjo koles z motorji morajo obvezno uporabljati zaščitno čelado.

8. Na kolesu z motorjem ali kolesu lahko vozite otroka starega do sedem let samo, če je na vozilu posebej pritrjen sedež za otroka s posebnimi stopalkami.

9. Kolo in kolo z motorjem morata biti predpisano opremljena, naprave na vozilu morajo brezhibno delovati.

10. Otroka starega nad sedem let ni dovoljeno voziti na kolesu.

11. Na kolesu z motorjem pa lahko vozi-

mo otroka starega nad sedem let le na sedežu, ki je namenjen za prevoz.

12. Vozila, s katerimi se prevažajo otroci, morajo imeti na sprednji in zadnji strani predpisan znak za označevanje vozil, s katerimi se prevažajo otroci.

13. Pri vstopanju in izstopanju otrok se takega vozila ne sme prehitovati.

14. Voznik vozila, ki vozi otroka, mora vedno, če je le mogoče, ustaviti izven cest.

15. Starši! Vedno pospremite svojega otroka od vozila do varne poti oziroma šole.

POLICIJSKA POSTAJA GROSUPLJE

ZVEZA
SVOBODNIH
SINDIKATOV
SLOVENIJE
OBMOČNA ORGANIZACIJA
GROSUPLJE

Taborska 6, Grosuplje
tel./faks: 764-111

OBVESTILO

Vse delavce, člane sindikata Iskre, Stikalni elementi Dobropolje ponovno obveščamo, da naj svoje **popolne vloge** (kakor je navedeno v vašem lokalnem časopisu "Naš kraj") oddajo na našem naslovu, v kolikor želijo zastopanje v stečajnem postopku in sicer **najpozneje do 9. septembra letos.**

KDOR BO ZAMUDIL TA ROK, NE BO MOGEL UVELJAVLJATI TERJATEV PREKO SINDIKATA.

Poudarjamo, da tudi tisti, ki trenutno še delajo, če želijo plače za maj, junij, regrese itd., morajo svoje zahteve vložiti **pri nas do 9. septembra 1996**, ali preko svojega odvetnika, kot samoplačnik, najpozneje do 19.9.1996.

Vsi nečlani, ki ste podpisali pooblastila za odvetnika Lada Arčona, Slovenska 6, Ljubljana, se morate obrniti v začetku septembra na odvetnika na njegovem naslovu, oziroma ga lahko prej pokličete na tel. št. 090-4113, v kolikor želite zastopanje.

Sekretarka: Vilma Horvat

Črna kronika

Poletni dnevi hitro minevajo. Ker pa no bilo vročine, za nekatere pa tudi ne prave zabave, so si jo nekateri privoščili po svoje., ne oziraje se, ali je to drugim všeč ali ne.

Pa si pogledjmo nekaj takih zabav.

25.6.96 Znani povratnik kršitev javnega reda in miru, doma iz Strug, si je tokrat privoščil zabavo v lokalni Krajček na Vidmu. Takoj po prihodu v lokal, je pričel izzivati gosta z žaljivkami. Gost se mu je za kratek čas umaknil, nato pa se je vrnil v lokal. Takoj zatem je dobil udarec v zatilje. S tem pa še ni bilo konca zabave. Nasilnež je gosta prijel za vrat in ga odvedel iz lokala, nato pa odrinil od sebe, da je padel po tleh. Na zabavo so bili potem povabljeni policisti, vendar nasilnež ni imel več toliko poguma, da bi počakal na kraju prijatelje v modrem.

29.6.96 Svojevrstno zabavo si je privoščil sedemindvajsetletni varovanec DVZ, ki je v večernih urah hotel dobiti v roke svojo zdravstveno kartoteko. Da bi svoje načrte uresničil, je vlomil v sobo delovne terapije in tam razbil telefon. Nato je razbil steklo na hodniku stanovanjskega bloka in obenem grozil ostalim prebivalcem s pretepom. Zabavo je potem nadaljeval v svoji sobi, ko je iz nje skozi okno na dvorišče zmetal svojo posteljo, stole in oblačila. Vse skupaj pa je popestril z glasno glasbo. Pri vsem tem mu je vseskozi pomagal alkohol. Ker v zavodu ni imel več postelje, so za njegovo prenočišče na Povšetovi 5 v Ljubljani poskrbeli policisti.

2.7.96 V zasebnem stanovanju na Vidmu sta se sprla bivša zakonca, ki še vedno stanujeta pod isto streho. Prepričani se je pričel, ko je domov prišel pijan nekdanji glava družine in pričel zmerjati nekdanjo družico in ji obenem groziti, da jo bo zaklal. Nasprotnica mu

ni ostala dolžna in mu je žaljivke vrnila. Med prepričani so skozi okna stanovanja letele steklenice, ni pa znano, če so bile polne.

3.7.96 V gostilni Majolka na Vidmu se je prepiral in nesposodno vedel občan iz Strug, ki je naročil pijačo za svojo družbo. V njegovi družbi je bil tudi znani kršitelj javnega reda in miru, ki v tem lokalni ni več postrežen. Ker mu tako natakara ni postregla, se je med njo in naročnikom vnel prepričani, med katerim je kršitelj stisnil roko natakaraice in ji prizadel sled poškodbe.

9.8.96 V Ponikvah se je na svoj način lotil pospravljanja stanovanja sedemintridesetletni domačin. Okoli 21. ure je prišel domov pijan in začel prepričani z ženo. Da sosedje ne bi vsega slišali, je povečal jakost radia in televizije. Žene je kljub temu zmanjšala jakost, nakar je čistilec s pručko razbil steklo na vratih dnevne sobe. Nato se je na hodniku lotil rož in jih zmetal na dvorišče. Za rožami je pospravil še stole in lestev. Žena mu je potem poskušala nadaljne pospravljanje preprečiti, s tem pa si je takoj prislužila udarec v prsni koš, nato pa še davljenje. Ker se kršitelj ob intervenciji ni hotel pomiriti in je grozil, da bo s kršitvijo nadaljeval, si je prislužil počitek v prostorih za pridržanje.

18.8.96 V zasebni stanovanjski hiši v Bruhanji vasi pa se je sprla tašča z zetom. Zet je prišel na obisk k tašči, kjer je že bila njegova žena. Tašča zeta ni spustila v hišo in je pred njim zaklenila vrata. Vstop mu je omogočila žena, ki mu je skozi okno podala ključ. Po vstopu v hišo se je med njim in taščo vnel prepričani, v katerem je zet porinil taščo, da je padla, pri tem pa z glavo udarila ob rob postelje in se poškodovala.

Policijska postaja Grosuplje

KOMUNALNE GRADNJE d.o.o. 1290 Grosuplje Cesta na Krko 7

Razpisujemo prosti delovni mesti:

1. vodovodni instalater
2. šofer - strojnik

Pogoji pod 1:- IV. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne smeri
- eno leto delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije

Pogoji pod 2: - poklicna izobrazba ustrezne smeri
- vozniški izpit B, C in E kategorije
- delovne izkušnje

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in z 2 mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z opisom dosedanega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov.

IZŠLA JE KNJIGA

“Nekaj o vojni škodi in pravicah”

Sredi maja je izšla knjiga prof. Ivice Žnidaršič z naslovom “Nekaj o vojni škodi in pravicah – zgodovinska, pravna in humanitarna dejstva”.

Na 204 straneh avtorica predstavi:

- zakone in predpise, ki jih je nekdanja Jugoslavija sprejela v letih po drugi svetovni vojni, na osnovi katerih so popisovali in ocenili vojno škodo;

- podrobni opis datumov dogovarjanj z naslednicami agresorskih držav v drugi svetovni vojni o vprašanih povračila vojne škode in kaj je terjala in dobila bivša država na osnovi omenjenih sporazumov;

- podatke, kako so druge države urejale vprašanja vojnih odškodnin takoj po drugi svetovni vojni, pa tudi po združitvi Nemčij in razpadu Sovjetskega imperija;

- posamezne arhive in muzeje, ki hranijo gradiva o žrtvah vojnega nasilja in pove, s

katerega območja so žrtve, zajete v teh arhivih;

- repatriacijske baze v Sloveniji v letu 1945, našteje vseh 40 baz z navedbo komandantov in političnih komisarjev teh baz.

Knjigo sta recenzirala univerzitetni profesor dr. Janko Prunk in zgodovinarica prof. Metka Gombač. Oba recenzenta sta knjigo zelo ugodno ocenila. Dr. Janko Prunk je med drugim dejal, “da bo knjiga služila oblastnim organom in zgodovinarjem, ter da ima bogastvo podatkov, ki so smiselno razporejeni in označeni z viri. Avtorica govori o ljudeh, ki so zelo trpeli zaradi nacizma in fašizma, niso pa ustvarjali herojskega dela zgodovine. Država jih je prezrla in vprašanja vojnih odškodnin ni rešila”.

Prof. Metka Gombač pa je povedala, “da prihaja knjiga ob pravem času, v razgibanem trenutku, ko se na različnih ravneh ponovno

odpirajo vsebinska vprašanja o dogodkih v času druge svetovne vojne. Sedaj imamo na enem mestu zbranih veliko podatkov o vojni škodi, hkrati pa dan napotek zgodovinarjem – upravi, da je veliko vprašanj s tega aspekta še nerešenih in bi bilo treba še marsikaj preučiti in ovrednotiti”.

Na predstavitvi brošure v Muzeju novejših zgodovine v Ljubljani se je zbralo več kot sto predstavnikov vseh žrtev vojnega nasilja, zgodovinarji in predstavniki vlade RS Slovenije. Vsi so si bili enotni, da bo vsebina te publikacije koristna za nadaljnje uveljavljanje pravic žrtev vojnega nasilja. Takega mnenja je bil tudi Ivo Piry, predsednik Medresorske komisije vlade RS za obravnavo vprašanj vojne škode.

Knjigo lahko naročite po ceni 950 SIT pri **Medobčinskem društvu civilnih invalidov vojne Ljubljana, Na jami 1, tel 061/553-584 ali 061/445-087.**

Društvo daje informacije in nudi strokovno pomoč pri uveljavljanju statusa invalida – civilnega invalida vojne. Invalidi, če menite, da je vaša invalidnost posledica vojnih dogodkov ali poškodb z vojaškim materialom, pokličite v pisarno društva.

MD civilnih invalidov vojne Ljubljana

Informacija o delovanju DAVČNE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

Kot je znano, je 1.7.1996 nastopila s svojim delovanjem Davčna uprava RS s svojimi organizacijskimi enotami, kot so:

- Davčna uprava RS, Glavni urad, Jesenkova 3, Ljubljana;
- Davčni urad Ljubljana, s posameznimi izpostavami, tako je novi naziv naše Izpostave:

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

Davčna uprava Republike Slovenije

Davčni urad Ljubljana

Izpostava Grosuplje

Kolodvorska 4, 1290 GROSUPLJE

Dobili smo tudi nove telefonske številke, in sicer:

Vodja DURS Izpostave Grosuplje in tajništvo: 763-618

Fax in delavci DURS: 764-452

Vložišče in delavci DURS: 773-331

Vodja Izpostave: Anton Žitnik

*Tako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok
za vedno nam ostaja.*

ZAHVALA

K Bogu je odšla, a v naših srcih bo živela večno, dobra, skrbna in ljubeča mama, stara mama in prababica

JULKA ZABUKOVEC

iz Podpeči 27

Ob njenem odhodu k Bogu se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani, nas vzpodbujali in nam pomagali. Iskrena hvala za pomoč in molitev sosedom, še posebej Jakopičevim in Bakalovim, vsem sorodnikom in znancem za besede tolažbe, darovano cvetje in sveče. Iskrena hvala gospodu župniku Francu Škulju za slovesen pogrebni obed in moškemu pevskeemu zboru Rafko Fabiani za ganljivo petje. Hvala tudi vsem, ki ste jo še zadnjič obiskali na našem domu in jo v velikem številu pospremili k počitku na farno pokopališče. Vsem naj Bog bogato poplača.

Vsi njeni

KINOPROGRAM ZA SEPTEMBER 96 KINO "DOBREPOLJE"

PETEK, 6. september, ob 20.30 uri

ameriška romantična drama
MESEČINA IN VALENTINO

KRATKA VSEBINA: BON JOVI prvič na filmu in je že požel številne odlične kritike. Ljubezenski film pripoveduje o mladi ženi, ki je izgubila moža v prometni nesreči. Rebecca je popolnoma izgubljena in misli že na samomor, zato ji mlajša sestra in prijateljice v hišo pripeljejo pleskarja (BON JOVI), ki pa se bolj ukvarja z Rebecca kot s pleskanjem hiše ...

NEDELJA, 8. september, izjemoma samo ob 20.30 uri

ameriška uspešnica - pustolovski film
SMRTONOSNI SPOPAD

KRATKA VSEBINA: Film je posnet po motivih računalniške igrice in stripa. Zlobni čarodej galaksije vsake 100 let organizira turnir v bojevanju. Zemljani so bili na tem turnirju že devetkrat zapored premagani, če se to zgodi še desetič, bo na Zemlji za vedno zavladalo razdejanje in zlo. Usoda Zemlje je odvisna od treh smrtnikov, ki jih v boj popelje RAYDEN, bog bliska, ki jih pripravi do tega, da dobijo moč za spopad z navidez nepremagljivim nasprotnikom.

PETEK, 13. september, ob 20.30 uri

ameriška ljubezenska komedija
SABRINA

KRATKA VSEBINA: Sabrina je lepa hčerka šoferja na posestvu bogate družine LARABIE. V prelepo Sabrino se zaljubi najmlajši sin bogataša LARABIJA, ki svojemu sinu ponuja roko hčerke svojega poslovnega partnerja. Ker se oče ne more sprijazniti z dejstvom, da bo sin poročil šoferjevo hčerko, naroči starejšemu sinu, naj poseže v novo nastalo razmerje in ga razdre ...

SOBOTA, 14. september, ob 20.30 uri

ameriški akcijski triler
IZVIRNI STRAH

KRATKA VSEBINA: RICHARD GERE igra neusmiljenega odvetnika, ki se hoče proslaviti tako, da brani kaznjence, ki je skoraj že obtožen. Odvetniku ne gre za to, da bi rešil človeka pred sodnimi mlini, ampak da bi sebi ustvaril ugled in si dvignil ceno. V tej svoji sebičnosti je spregledal nekaj zelo pomembnega, kar ga bo postavilo v brezizhoden položaj ...

NEDELJA, 15. september, ob 15. uri in ob 20.30 uri

ameriška nora komedija - uspešnica
TAJNI AGENT 000

KRATKA OZNAKA: Nora komedija - nekakšno nadaljevanje filmov "GOLA PIŠTOLA" vsaj igralec je isti. Film je narejen izključno za zabavo, saj lahko rečemo, da je ves film en sam smeh. Vabljeni vsi, ki si želite v kinu razvedriti in se nasmejati.

PETEK, 20. september, ob 20.30 uri

ameriški akcijski spektakel
BARB WIRE - NE KLIČI ME PUNČKA

KRATKA OZNAKA: BARB WIRE je lastnica zelo popularnega nočnega kluba in hkrati odpadnica ter profesionalna lovka na glave. Spretno rokuje z orožjem, kakršnega se ne bi sramoval niti ARNOLD SCHWARZENEGGER. Občutek odgovornosti, želja po pustolovščinah in pohlep po denarju ženejo BARB v še tako tvegane spopade s sovražniki, ki bodo nemilostno ob življenje takoj, ko bo slišala, da jo kličejo "Punčka!" ...

V glavni vlogi trenutno najbolj razvpita hollywoodska zvezda PAMELA LEE ANDERSON.

SOBOTA, 21. september, ob 20.30 uri

ameriška nora komedija
NAREDNIK BILKO

KRATKA VSEBINA: STEVE MARTIN je narednik ameriške vojske in vodja garaže v vojaški bazi. Lahko bi rekli, da je dobrasrčen prevarant in vojaška vozila posoja za denar, ki ga seveda spravi v svoj žep. Stvari se zapletejo, ko Pentagon pošlje v vojaško bazo nadzornika Thorna, ki Bilka dobro pozna, saj ga je pred petnajstimi leti zvito prevaral. Thorn se odloči, da bo z Bilkom poravnal 15 let staro zamero. Kakšen bo razplet?

NEDELJA, 22. september, ob 15. uri in 20.30 uri

ameriški akcijski - uspešnica
ERASER

KRATKA VSEBINA: ARNOLD SCHWARZENEGGER zopet v akciji. Kriminalci povzročijo zmešnjavo med FBI in državo. SCHWARZENEGGER rešuje svoje kliente, ki so prišli v nemilost države in FBI. Film je dobil posebno priznanje za akcijske prizore.

PETEK, 27. september, ob 20.30 uri

ameriški zgodovinski spektakel
ŠKRLATNO ZNAMENJE

KRATKA VSEBINA: Zgodba se dogaja na vzhodni ameriški obali v mešanem mestecu z kolonialisti in indijanci sredi 17. stoletja. V mestu vladajo strogi cerkveni mogotci in hud puritanski red. Hester (DEMI MOORE) je verna mlada žena, ki se v času moževe odsotnosti naveže in zaljubi v mladega duhovnika. Hester zanosi. Ker noče izdati, kdo je oče, jo obsodijo na zaporno kazen. Rodi v zaporu. Porodnico izpustijo iz zapora in jo označijo s sramotnim znamenjem škrlatno črko A.

NEDELJA, 29. september, ob 15. uri in 19.30 uri

ameriški triler
CITY HALL

KRATKA VSEBINA: AL PACINO igra župana velikega mesta. Živi v mestni palači imenovani CITY HALL. Življeje teče mirno, dokler brutalno ne umorijo črnega dečka. Začnejo se hudi rasni nemiri, ki jih župan skuša pomiriti, vendar je v igri nekdo, ki mu je veliko do tega, da sprave med črnci in belci v mestu še dolgo ne bo ...

NAPOVEDUJEMO USPEŠNICE, KI PRIHAJAJO NA NAŠE PLATNO

Že v **NEDELJO, 20. oktobra 96**, predvajamo največjo uspešnico letošnjega leta, ameriški film **"MISSION: IMPOSSIBLE"**

(MISIJA: NEMOGOČE). V glavni vlogi TOM CRUISE in JOHN VIOGHT.

Film je akcijsko vohunski in je prejel najvišja priznanja filmskih kritikov, seveda pa tudi gledalcev, saj si ga je že v prvem tednu predvajanja v Ameriki ogledalo rekordno število gledalcev.

V **NEDELJO, 27. oktobra 96**, predvajamo drugo največjo uspešnico do sedaj, film **"TWISTER"**. Film prikazuje tornado z imenom TWISTER in vse grozote, ki jih povzročijo ta najbolj grozljivi fenomen narave. V filmu so odlični vizualni efekti podjetja INDUSTRIAL LIGHT & MAGIC, ki je opremilo tudi film JURSKI PARK. Tudi zgodba je zelo napepata, saj prikazuje skupino znanstvenikov, ki morajo priti v srce tornada in ga onemogočiti.

V **NEDELJO, 8. decembra 96**, na Marijin praznik, predvajamo ameriško - hrvaški film **MARIJA (GOSPA)**, posnet po resnični zgodbi o dogodkih v Medjugorju.

O vsebini: Junija 19981 v MEDJUGORJU šest otrok trdi, da se jim je prikazala Mati božja. Vesti o tem dogodku se bliskovito širijo. Kraj obiskuje vse več romarjev, radovednežev in novinarjev iz vsega sveta. Tedanje jugoslovanske oblasti se trudijo, da pojav proglasijo za navadno prevaro. Otroci naj bi imeli privide, župnika Medjugorja pa nagovarjajo, naj ovrže pričevanje otrok. Ker se takemu ukazu upre, je deležen policijskega zaslišanja, civilne oblasti pa izvajajo pritisk na cerkvene oblasti, naj vplivajo na svojega podrejenega, naj pojav proglasi za neresničen in s tem prepreči romanja, ki so že prerasla v množičen pojav. Po nalogu politikov intervenirata milica in vojska. Cerkveni vhod zabijejo z deskami, dostop do cerkve je strogo prepovedan. Župnik, frančiškan, JOZO ZOVKO, se odločno postavi v bran svojega cerkvenega poslanstva, na silo odpre vhod v cerkev in mašuje pred številno množico. V strahu pred mednarodnim incidentom oblasti sicer umaknejo oborožene enote vojske in milice, a zaprejo puntarskega župnika in ga obtožijo verbalnega delikta, spodbujanja upora zoper oblast. Sledi montiran proces in obsodba na tri leta in pol zapora.

MEDJUGORJE je postalo svetovna božja pot. Danes je frančiškan JOZO ZOVKO gvardijan frančiškanskega samostana v Širokem Brijegu. Frančiškana JOZA ZOVKA igra znani ameriški filmski igralec MARTIN SHEEN.

Ustanovitelj glasila je Občina Dobrepolje, ki jo zastopa izdajateljski svet. Urednica: Mihaela Steklasa. Uredniški odbor: Metka Žnidaršič, Slavka Mustar, Ema Sevšek, Ivan Grandovec, Tina Šuštar, Katja Gregorič. Tisk in oblikovanje: Auroraf d. o. o. Lektorica: Ema Sevšek. Za foto Naš kraj: Tone Steklasa. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1000 izvodov. Glasilo spada med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odstotkov.